

GMINNE NOWINY

Grudzień, Nr 4 (851)/2024

Kwartalnik Gminy Lipnica Wielka

egzemplarz bezpłatny

www.lipnicawielka.pl

*Naród kroczący w ciemnościach
ujrzał światłość wielką;
nad mieszkańcami kraju mroków
światło zabłysło.
(Iz 9, 1)*

Boże Narodzenie – noc, w której w ciemność i smutek świata Bóg wkracza ze światłem swojego zbawienia.

Niech przyjdzie Boga na świat przyniesie nam w codziennym życiu – zarówno w naszych radościach i miłościach, jak również w trudach i problemach, Boże światło pochodzące od Chrystusa. Światło nadziei i doświadczenia, że przez swoje narodzenie, Chrystus i w nas codziennie chce rodzić na nowo dziecko Boże, które będzie dla świata, w którym jest, również światłem rozświetlającym ciemności i mroki.

Wasi duszpasterze z parafii św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej z serca Wam błogosławimy w Imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

*ks. Jerzy Bargiel, proboszcz
ks Mateusz Zbroja
ks. Radosław Korkosz*

Podnieś rękę Boże Dziecię, błogosław Ojczyznę miłą...

Drodzy Parafianie! Szanowni Goście!

Uroczystość Bożego Narodzenia jest najpiękniejszym świętem, pełnym miłości, zgody i ciepła rodzinnego. Podczas wieczerzy wigilijnej w gronie rodzinnym, a także nieraz z przyjaciółmi będziemy łączyć się Opłatkiem – „symbolem” Jezusa, który tak, jak dzielony Chleb daje człowiekowi siłę i moc do dalszego życia, wzmacnia nas „w drodze do nieba” oraz sprawia, że stajemy się coraz lepsi i otwarci na Pana Boga i drugiego człowieka. Taka jest przeogromna moc tej odrobiny śnieżnobiałego Opłatka. W tym też czasie śpiewamy przepiękne polskie kolędy – one pomagają nam lepiej zrozumieć odwieczną Prawdę, że „... Słowo stało się Ciałem i zamieszkało między nami...”

Mam ten wielki zaszczyt, jako Proboszcz Parafii p.w. św. Jadwigi Królowej w Lipnicy Wielkiej Murowanicy złożyć serdeczne i szczerze życzenia świąteczne. Wszystkim Parafianom i oraz Gościom spędzającym u nas Święta, życzę wszelkiego błogosławieństwa od Bożej Dzieciny, a przed wszystkim: zdrowia, szczęścia, spokoju ducha i radości oraz wszelkich pomyślności w nadchodzącym Nowym 2025 Roku.

Niech nowo narodzone Dziecię Jezus narodzi się w naszych sercach, znajdując w nich godne mieszkanie.

„...Podnieś rękę Boże Dziecię, błogosław Ojczyznę miłą...” – błogosław całą naszą Parafię, jej mieszkańców i wszystkich Gości!

Raz jeszcze życzę wszystkim: WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA! SZCZĘŚĆ BOŻE!

ks. Robert Kowalczyk

Drodzy Mieszkańcy

*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzymy,
aby narodziła w Betlejem Prawda wypełniła Wasze serca pokojem i miłością.
Niech słowa ks. Józefa Tischnera: „Prawda jest jak chleb: karmi i buduje.
Bez niej życie traci smak i sens” prowadzą Was przez codzienność,
pomagając odnaleźć piękno w szczerości, odwadze i autentyczności.
Niech te Święta będą czasem spotkań pełnych prawdziwej bliskości,
a Nowy Rok przyniesie światło, które rozproszy wszelkie wątpliwości. Wesołych Świąt!*

*Andrzej Karkoszka
Przewodniczący
Rady Gminy Lipnica Wielka*

*Mateusz Lichosyt
Wójt Gminy Lipnica Wielka*

ADWENT... radosne oczekiwanie

*ADWENT radosne oczekiwanie
Tłumy ludzi... pełne galerie
A ja szukam Człowieka,
Który uśmiechnie się po prostu
Da odrobinę nadziei innym
Zrezygnuje z siebie
Umilknie by wysłuchać innych...
Zaczeka na kogoś by zdążył*

(Janina Karkoszka)

Kolyndziółeczka prze Janiołeczka

*Kolyndziółeczka prze Janiołeczka
Maluckiego, naguńskiego
Boskiego dziecka*

*My tys choć grzyśni ku niemu przyšli
Nase smutki, wesołości
w darze przynieśli*

*Radość niesymy, na nas świat cały
ze to tutok na Orawie
Zyje Bóg mały*

*Jezusku miły, przeboc nom winy
My tu przyšli, przepytować
nie bez przycyny*

(Karolina Kowalczyk)

Narodowe Święto Niepodległości w Gminie Lipnica Wielka

W sposób uroczysty i podniosły zaakcentowano uroczystość 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości w gminie Lipnica Wielka.

Tym razem, dla odmiany, w formule wieczornej. W pochodzie spod Domu Ludowego do Kościoła przemaszerowały poczty sztandarowe prowadzone przez Strażacką Orkiestrę Dętą i Muzykę Lipnicką. W Kościele pw. św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej odprawiono Mszę Świętą koncelebrowaną z udziałem Ks. Proboszcza Jerzego Bargiela, Ojca Tadeusza Janowiaka oraz Wikariusza Mateusza Zbroi. We mszy św. wzięły udział poczty sztandarowe wszystkich szkół i OSP naszej gminy, Związku Podhalan, oraz Placówki Straży Granicznej w Zakopanem, strażacy, Strażacka Orkiestra Dęta, Kapela Orawska, mieszkańcy oraz władze gminne z Wójtem Mateuszem Lichosytem i Przewodniczącym Rady Gminy Andrzejem Karkoszka na czele.

W dalszej części uroczystości, którą prowadził Sekretarz Gminy Jan

Kuliga, nastąpiło złożenie wiązanek w miejscach pamięci narodowej oraz przemieszczono się na Plac Piotra Borowego. Tam Strażacka Orkiestra Dęta pod kierownictwem Łukasza Bandyka odegrała Hymn Narodowy oraz wiązanek pieśni patriotycznych. Następnie głos zabrał Wójt Gminy Mateusz Lichosyt oraz Przewodniczący Rady Gminy, Andrzej Karkoszka, a na koniec można było zasmakować w wojskowej grochówce, przygotowanej przez Koło Gospodyń Wiejskich z Lipnicy Wielkiej. Obchody 11 listopada w naszej gminie mają na celu nie tylko upamiętnienie ważnej daty w historii Polski, ale również integrację lokalnej społeczności i kształtowanie poczucia patriotyzmu. Dziękujemy za obecność wszystkim, dla których słowo Ojczyzna, ale również Orawa – mała Ojczyzna jest tak ważne.

tekst i foto: Ewa Magiera

Gmina Lipnica Wielka laureatem I miejsca w konkursie #EKOLIDER 2024

Z dumą informujemy, że zdobyliśmy I miejsce w kategorii #eko-PRZEDSIĘWZIĘCIE za wybitne osiągnięcia w zakresie ochrony wód, gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami.

To prestiżowe wyróżnienie zostało przyznane w ramach konkursu organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Nagroda została wręczona podczas uroczystej gali towarzyszącej konferencji „Żywioty ochrony środowiska”, która odbyła się 2 grudnia.

Nagrodę przyznano za szeroko zakrojoną kampanię edukacyjną, która zwiększyła świadomość mieszkańców na temat szkodliwości azbestu oraz umożliwiła bezpieczną utylizację około 150 ton materiałów azbestowych. Działania te były realizowane

z myślą o poprawie jakości życia mieszkańców i ochronie środowiska.

Ponadto komisja doceniła nas za wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami, w tym:

- **Uruchomienie aplikacji** informującej mieszkańców o terminach odbioru odpadów komunalnych i przypominającej o ich wywozie.

- **Działania edukacyjne** przypominające o zasadach segregacji odpadów komunalnych.

- **Akcje zbiórek leków i baterii**, które pomogły zmniejszyć ilość niebezpiecznych odpadów.

Uroczysta gala była częścią konferencji „Żywioty ochrony środowiska”, która zgromadziła ponad 200 samorządowców, przedstawicieli

administracji rządowej, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców. Dyskutowano na temat najważniejszych wyzwań ekologicznych, takich jak adaptacja do zmian klimatycznych, retencja wody, transformacja energetyczna czy lasy społeczne.

www.lipnicawielka.pl
 fot. źródło: wfos.krakow.pl

#EkoHero Gmina Lipnica Wielka Liderem w Ochronie Zasobów Wodnych

Z radością i dumą informujemy, że Gmina Lipnica Wielka zdobyła I miejsce w kategorii Ochrona Zasobów Wodnych w prestiżowym plebiscytcie EKO-HERO 2024! Taka nagroda to rezultat konsekwentnych działań, mających na celu ochronę zasobów wodnych, zarówno poprzez inwestycje infrastrukturalne, jak i programy edukacyjne oraz dbałość o ekosystemy wodne.

Plebiscyt EKO-HERO, organizowany przez Gazetę Krakowską we współpracy z Samorządem Województwa Małopolskiego, wyróżnia najlepsze ekologiczne inicjatywy i liderów w dziedzinie zrównoważonego rozwoju. Podczas gali uczestniczyli m.in. wicemarszałek województwa

małopolskiego Ryszard Pagacz oraz radna województwa Małgorzata Szostak.

Zapraszamy do dalszego wspólnego działania na rzecz ochrony przyrody i zrównoważonego rozwoju naszej Małej Ojczyzny.

Gratulujemy wszystkim laureatom plebiscytu EKO-HERO 2024 i dziękujemy organizatorom za docenienie naszych wysiłków!

www.lipnicawielka.pl
 fot. źródło: wfos.krakow.pl

Zagospodarowanie przestrzeni „Na Tamie” w Murowanicy

Z konsekwencją ubogacamy naszą przestrzeń publiczną w Gminie Lipnica Wielka o kolejny ogólnodostępny plac rekreacyjno-sportowy. Do końca roku planowany jest odbiór zagospodarowanej przestrzeni „Na Tamie” w Murowanicy. Nasza inwestycja obejmuje budowę boiska do siatkówki plażowej, wykonanie chodników, usadowanie ławek i koszy oraz wykonanie ogrodzenia.

Boisko do siatkówki plażowej będzie miało wymiary 26x12 m. Dodatkowo od strony potoku zamontowano tzw. piłkochwyty – wysokie, 4-metrowe ogrodzenie, na odcinku 30 metrów. Ponadto na placu znajdują się altany przy boisku do siatkówki plażowej.

Wykonawca robót, Przedsiębiorstwo Budowlane CHROBAK, za całkowity zakres prac zaoferował kwotę 227 550,00 zł.

Nasz plac to inwestycja w zdrowie i kondycję, najlepsze ćwiczenie integracji sensorycznej, koordynacji, kreatywności i sposób na to, by oderwać najmłodszych i starszych od telewizorów i smartfonów.

Wspólnie zadbajmy o tę przestrzeń, aby jak najdłużej służyła zarówno mieszkańcom jak i przybywającym do nas turystom.

Zadanie jest realizowane w ramach projektu pn. „Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa MIRS”. Płatne ze środków Województwa Małopolskiego w wysokości 94.400,00 zł.

Odzież specjalistyczna OSP

W ramach realizowanej umowy o dofinansowanie Gmina Lipnica Wielka zakupiła dla naszych jednostek OSP odzież specjalistyczną: 9 kompletów kurtek ze spodniami, 10 par butów oraz 4 hełmy. Całkowity koszt zadania wyniósł 41.915,77 zł. w tym 20.000,00 zł było płatne ze środków budżetu Województwa Małopolskiego.

Nowoczesne wyposażenie, to zarówno inwestycja w bezpieczeństwo strażaka, jak i mieszkańców, dlatego ważne jest ciągłe doposażanie naszych jednostek.

Remont dzwonnicy loretańskich

Dobiegły końca prace remontowe trzech drewnianych dzwonnicy loretańskich znajdujących się w miejscowości Kiczory oraz w Sołectwie Skoczycy i Murowanica w Lipnicy Wielkiej.

W wykonawcą prac była firma STAMAR Mariusz Rzadkosz z Poronina, przedmiotowy zakres robót kosztował Gminę 195.822,69 zł. Zadanie jest dofinansowane z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Opracowanie informacji o inwestycjach gminnych:

Estera Możdżeń – Referat Rozwoju Gospodarczego w Gminie Lipnica Wielka

Pierwszy Mural na Orawie. A na nim Józefa Machay-Mikowa

Dobiegł końca realizowany w naszej gminie projekt „Q pamięci Królowej Orawy”, promujący postać Józefy Machay Mikowej. W ramach projektu powstały już tablice – pamiątkowa na Organistówce, gdzie mieszkało małżeństwo Mików, wykonana przez artystów Magdaleny i Mariana Smreczaków, tablica informacyjna na organistówce.

Odbły się także prelekcje w naszych szkołach poświęcone tej kobiecie patriotce. Od października nasi wspaniali artyści (Magdalena Kostrzewa Smreczak, Mikołaj Kwak, Julia Pieronek i Xymena Smreczak) malowali na ścianie elewacyjnej Biblioteki Gminnej pierwszy na Orawie Mural, a na nim Józefa Machay Mikowa. Co najważniejsze, bardzo zależało nam na tym, aby byli to artyści z terenu naszego regionu, aby ich serca, pełne wartości tej ziemi zostały przelane na mural. Wartością dodaną do projektu jest zainteresowanie społeczne; ludzie przychodzili, rozmawiali, doradzali, wspierali naszych wspaniałych twórców. To było coś niepowtarzalnego.

Jako lokalna społeczność winniśmy dochować pamięci tak znamienitej osoby jaką była Józefa Machay – Mikowa. Wyznawała patriotyzm, bezinteresowną służbę, pracę dla

biednych i potrzebujących, umiłowanie Boga i niezłomność w konfrontacji z wrogiem. Te wartości czynią ją najcenniejszym owocem ziemi przygranicza polsko-słowackiego. Mural, tablica pamiątkowa, tablica informacyjna i prelekcje przyczyniają się do utrwalenia pamięci o naszej bohaterce, dlatego wierzymy, że nasz projekt rozpropaguje postać Józefy szerszemu gronu odbiorców i będzie źródłem wartości i wzorów dla przyszłych pokoleń.

Mural będzie istotnym nośnikiem przekazu społecznego i edukacyjnego. To forma komunikacji, która dociera do szerokiego grona odbiorców w sposób bezpośredni i obrazowy, a ze względu na to, iż jest nowością w okolicy, stał się również atrakcją przyciągającą miejscowych i turystów, a także upiększa przestrzeń publiczną. W obecnych czasach dostrzegamy potrzebę przypominania

wartości które prezentowała Józefa Mikowa, chcemy szerzyć te wartości propagować i edukować.

Na muralu znajduje się centralnie postać Józefy ze słynną rogatywką z orzełkiem na głowie, w trakcie czynienia zapisków... Oprócz tego ryś – zwierzę babiogórskie ale i jej pseudonim. Jest też „Orawskie złoto” czyli kwiaty lnu, drzewo z białymi liśćmi w kształcie serca, sosręb oraz wiele mówiący cytat ku refleksji każdego z nas: „W nas wzór musi powstać”.

Projekt z programu Fundacji Totalizatora Sportowego „Z KOBIEȦMI PATRIOTKAMI” miał na celu:

- ukazywanie historii Józefiny i jej wpływu na wydarzenia historyczne, zwiększenie świadomości na temat wydarzeń związanych z odzyskaniem i odbudową polskiej państwowości poprzez podkreślenie sylwetki zasłużonej Polki – Józefy Mikowej (prelekcje w szkołach na

Podjęte uchwały Rady Gminy Lipnica Wielka

terenie gminy Lipnica Wielka)

- promowanie dziedzictwa historycznego oraz wiedzy na temat naszej bohaterki zarówno na poziomie narodowym, jak i lokalnym (wykonanie tablic pamiątkowych i tablicy informacyjnej)

- zachowanie i popularyzacja pamięci zasłużonej działaczki Józefy Mikowej nazywanej „Królową Orawy” poprzez wykonanie muralu z wizerunkiem Józefiny na budynku Gminnej Biblioteki Publicznej i Gminnego Centrum Kultury.

Dziękujemy Fundacji Totalizatora Sportowego za otrzymaną darowiznę, przy współpracy i współfinansowaniu gminy Lipnica Wielka, Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie i Gminnego Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej oraz sponsorów: Firmy JANKARA z Lipnicy Wielkiej oraz Banku Spółdzielczego w Jabłonce. Dzięki wsparciu tych instytucji i firm mogliśmy zrealizować nasz pomysł. Serdeczne słowa podziękowania należą się również:

- jeszcze raz naszym lokalnym artystom którzy podjęli wyzwanie namalowanie muralu: Magdalenie Kostrzewie Smreczak, Mikołajowi Kwakowi, Julii Pieronek i Xymenie Smreczak, którzy zziębnięci, zmarznięci od rana do wieczora upiększali wielką ścianę elewacyjną; dziękujemy za Wasz niesamowity talent.
- Karolinie Kowalczyk za pomysł oraz koordynację działań,
- Esterze Możdżeń za pozyskanie dofinansowania i koordynację działań,
- Stanisławowi Możdżeń z Podwilka za użyczenie rusztowań

Artyści będą na wiosnę jeszcze uzupełniać mural o dodatkowe elementy. Dla nich to też był czas pięknej pracy, zdobywania doświadczeń. Podkreślają jak to dobrze czuli się podczas pracy, z jak wielką życzliwością reagowali ludzie przychodzący koło nich. Jak bardzo będzie im tej pracy brakowało.

Mural powstał w ramach projektu „Q pamięci Królowej Orawy”, którego partnerem jest Fundacja Totalizatora Sportowego.

s/lw

L.P.	NUMER UCHWAŁY	DATA	W SPRAWIE
PAŹDZIERNIK			
29.	IV/29/2024	24.10.2024	Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach treningowych i wspomaganych.
30.	IV/30/2024	24.10.2024	Zaliczenie dróg do kategorii dróg gminnych.
31.	IV/31/2024	24.10.2024	Przyjęcie Programu Współpracy Gminy Lipnica Wielka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2025 rok.
32.	IV/32/2024	24.10.2024	Zmiany w Uchwale Nr XXI/119/2016 Rady Gminy Lipnica Wielka z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso należności pieniężnych z tytułu podatku rolnego, podatku od nieruchomości oraz podatku leśnego.
33.	IV/33/2024	24.10.2024	Określenie wysokości stawek podatku od nieruchomości.
34.	IV/34/2024	24.10.2024	Określenie wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie gminy Lipnica Wielka na rok 2025.
35.	IV/35/2024	24.10.2024	Ustalenie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.
36.	IV/36/2024	24.10.2024	Metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości tej opłaty.
37.	IV/37/2024	24.10.2024	Zmiany Uchwały nr XLIX/319/2023 Rady Gminy Lipnica Wielka z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Nowotarskiego.
38.	IV/38/2024	24.10.2024	Zmiany w uchwale budżetowej Gminy Lipnica Wielka na 2024 rok
39.	IV/39/2024	24.10.2024	Zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lipnica Wielka
LISTOPAD			
40.	V/40/2024	28.11.2024	Wybór delegata do Związku Gmin Wód Granicznych Rzeki Czarna Orawa.
41.	V/41/2024	28.11.2024	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Gminy Lipnica Wielka na lata 2025-2030.
42.	V/42/2024	28.11.2024	Plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, ustalenia specjalności i form kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane oraz maksymalnej kwoty dofinansowania opłat w 2025 roku za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolu prowadzonych przez Gminę Lipnica Wielka
43.	V/43/2024	28.11.2024	Rozpatrzenie skargi na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 4 im. dr Emila Kowalczyka w Lipnicy Wielkiej.
44.	V/44/2024	28.11.2024	Zmiany w Uchwale Nr IV/36/2024 Rady Gminy Lipnica Wielka z dnia 24 października 2024 roku w sprawie: metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości tej opłaty.
45.	V/45/2024	28.11.2024	Zmiany w Uchwale Nr IV/31/2024 Rady Gminy Lipnica Wielka z dnia 24 października 2024 roku w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Gminy Lipnica Wielka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2025 rok.
46.	V/46/2024	28.11.2024	Wyrażenie zgody na zbycie części nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Lipnica Wielka w gminie Lipnica Wielka.
47.	V/47/2024	28.11.2024	Wyrażenie zgody na dokonanie zamiany nieruchomości gruntowych położonych w miejscowości Lipnica Wielka w Gminie Lipnica Wielka

oprac. A. Pażucha

Nasza lipnicka stulotka

11 października 2024 r. Jubileusz 100. lat życia obchodziła Pani Hermina Bąk. Sto lat to piękny wiek, który osiągają nieliczni. Z tej okazji gratulacje i życzenia zdrowia, pomyślności oraz nieustającej pogody ducha Dostojnej Jubilatce przekazali podczas odwiedzin w domu rodzinnym Wójt Gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt, Kierownik USC Bożena Solawa.

List gratulacyjny i życzenia od KRUS przekazali przedstawiciele Placówki Terenowej KRUS w Nowym Sączu i w Nowym Targu. Wójt Gminy wręczył Jubilatce list gratulacyjny Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska oraz Wojewody Małopolskiego Krzysztofa Klęczara.

Delegacji towarzyszyła kapela orawska.

Urodziny Pani Herminy to nie tylko jej własne święto, jest to również ważne wydarzenie w historii gminy. Tak dostojna Jubilatka jest skarbnicą doświadczeń, które mogą wiele dać nie tylko najbliższym, ale

też i wielu młodym ludziom, których dzieli ogromna różnica wieku.

Hermina Bak - urodziła się 11 października 1924 r. w Lipnicy Wielkiej na Orawie jako drugie dziecko Joanny i Ignacego Wojtusiak. Miała dwoje rodzeństwa, starszą siostrę Marię i młodszego brata Eugeniusza. Całe życie związana była z Lipnicą Wielką. W szkole podstawowej była uczennicą Emila Miki, który zginął w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu.

W czasie II wojny światowej z rodziną została wysiedlona do Podwilka, z powodu trwającego w Lipnicy Wielkiej frontu. W 1947 r., w wieku 25 lat wyszła za mąż, za Ignacego Bąka pochodzącego z Podwilka. Razem z mężem pracowali na gospodarstwie i wychowali dwie córki: Anielę, która jest w Zgromadzeniu Sióstr Albertynek oraz Emilię, która wyszła za mąż za Milana Szpaka. Na stulecie urodzin Pani Hermina cieszy się siedmioma wnukami, 11 prawnukami i czterema praprawnukami. Od 30 lat jest wdową. Pani Hermina dożyła pięknych lat, mimo swojego wieku cieszy się dobrym stanem zdrowia.

Tekst: Bożena Solawa - Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Lipnicy Wielkiej

Foto: M. L.

Złote Gody w Gminie Lipnica Wielka

Złote Gody to wyjątkowy Jubileusz, tak jak wyjątkowi są ludzie, którzy przeżyli razem pół wieku. Ta niezwykła rocznica stała się powodem uroczystości, która odbyła się w dniu 3 listopada 2024 roku dla par, które zawierały związek małżeński w latach 1972 oraz 1973.

Tegoroczna uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą w Parafii Św. Łukasza Ewangelisty w intencji tegorocznych Jubilatów, która została odprawiona przez proboszcza parafii ks. Jerzego Bargiela. W trakcie Mszy Świętej ks. proboszcz podczas kazania przypomniał, jak ważne jest trwanie w wierze i miłości dwojga ludzi.

W drugiej części uroczystości, wręczone zostały Medale za

Długoletnie Pożycie Mażeńskie, przyznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dowód społecznego uznania. Ponad pół wieku trwania w związku małżeńskim świadczy o miłości rodzinnej, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Pięćdziesiąta rocznica ślubu ma szczególne znaczenie nie tylko dla samych par mał-

żeńskich, ale także dla całej naszej społeczności. Czas radości, ale też trudnych chwil, które jeszcze bardziej umacniają więzi rodzinne.

Uroczystość poprowadziła Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Lipnica Wielka – Pani Bożena Solawa. Uroczystego aktu dekoracji dokonał Wójt Gminy Lipnica Wielka – Pan Mateusz Alojzy Lichosyt w asyście Przewodniczącego Rady Gminy Lipnica Wielka – Pana Andrzeja Karkoszki oraz Księdza Proboszcza – Jerzego Bargiela. Na uroczystości obecni byli również Sekretarz Gminy Pan Jan Kuliga, Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Pani Monika Zelek, księża wikariusze, Siostra Przełożona Maksymiliana, siostra Helena oraz siostra Bożysława. Pan Wójt pod adresem dostojnych Jubilatów skierował słowa uznania i podziękowania za godne i długie pożycie małżeńskie

oraz za piękny przykład dla młodego pokolenia. Jubilaci otrzymali listy gratulacyjne, legitymację, medal oraz okolicznościowy upominek. Nie zabrakło również poczęstunku, pysznego tortu oraz głośnego odśpiewania „Sto lat” dla Szanownych Jubilatów, którym przygrywała kapela.

Medalami za Długoletnie Pożycie Mażeńskie odznaczeni zostali Państwo:

1. Marta i Benedykt Bandyk
 2. Emilia i Józef Bodek
 3. Augustyna i Eugeniusz Borowy
 4. Bronisława i Franciszek Danielewicz
 5. Irena i Franciszek Jagiełka
 6. Emilia i Konstanty Janowiak
 7. Irena i Alojzy Jasiura
 8. Irena i Augustyn Karnafel
 9. Wilma i Emil Kłapisz
 10. Augustyna i Franciszek Kuliga
 11. Irena i Jan Leśniewscy
 12. Alina i Franciszek Lichosyt
 13. Joanna i Karol Marszałek
 14. Maria Barnaś i Karol Mastela
 15. Stefania i Franciszek Miciniak
 16. Lidia i Jan Pindziak
 17. Anna i Eugeniusz Pniaczek
 18. Maria i Karol Siwiak
 19. Jolenta i Stefan Tworzyk
 20. Melania i Milan Wilk
 21. Joanna i Jan Witek
 22. Aniela i Emil Ziemiańczyk
 23. Hermina i Jan Zięba
- Wszystkim odznaczonym parom serdecznie gratulujemy i życzymy dużo zdrowia oraz miłości na kolejne, wspólne lata.

tekst: B.S.

fot. Jakub (Kubczak) Wojtyczek

I sesja Gminnej Rady Seniorów II kadencji

W dniu 12 listopada 2024 roku odbyła się pierwsza sesja Gminnej Rady Seniorów.

Zarządzeniem Nr 76/2024 Wójta Gminy Lipnica Wielka z dnia 30 września 2024 roku w sprawie: powołania członków Rady Seniorów Gminy Lipnica Wielka, w skład Gminnej Rady Seniorów II kadencji weszli:

- Bodzioch Wilma
- Janowiak Halina
- Karkoszka Jolanta
- Kidoń Danuta
- Kubacka Aniela
- Kuliga Emilia
- Machajda Jan
- Leśniewski Jan
- Mikłusiak Ignacy
- Paplaczek Danuta
- Sojka Franciszek.

Na pierwszej, inauguracyjnej Sesji II kadencji radni złożyli uroczyste ślubowanie, otrzymali zaświadczenia o wyborze do Gminnej Rady Seniorów, a następnie wybrano Przewodniczącego GRS, którym został Pan Franciszek Sojka, Zastępcę Przewodniczącego – wybrano Pana Ignacego Mikłusiaka oraz Sekretarza GRS – wybrano Panią Danutę Paplaczek.

W dalszej części Sesji Mateusz Lichosyt – Wójt Gminy Lipnica Wielka przedstawił najważniejsze inwestycje prowadzone w Gminie, a także przedstawił plany samorządu na kolejny rok kalendarzowy. Wójt podkreślił także, że głos seniorów jest bardzo ważny dla działań i zrównoważonego rozwoju samorządu naszej gminy.

W dyskusji poruszono kilka istotnych zagadnień, w tym problem pojawiających się nielegalnych wysypisk śmieci, problem spalania odpadów przez część mieszkańców, pytano także o prowadzone inwestycje gminne (chodnik przy drodze wojewódzkiej, rozbudowę placu przy tamie w Murowanicy, rozbudowę obiektu gminnego pod centrum rehabilitacji).

W końcowej części sesji radni zaproponowali kolejne spotkanie GRS na początek przyszłego roku, kiedy będą mogli aktywnie włączyć się w opiniowanie zamierzeń samorządu w zakresie prowadzonych działań promocyjnych i inwestycyjnych.

Informację przygotował:
Jan Kuliga – Sekretarz Gminy

30 lat „Gminnych Nowin” – historia pisma

Redakcja „Gminnych Nowin” z wielką radością pragnie poinformować wszystkich Mieszkańców Gminy Lipnica Wielka, że nasze lokalne czasopismo „Gminne Nowiny” ukazuje się od 30 lat.

Redakcja „Gminnych Nowin” z wielką radością pragnie poinformować wszystkich Mieszkańców Gminy Lipnica Wielka, że nasze lokalne czasopismo „Gminne Nowiny” ukazuje się od 30 lat. Bardzo nas raduje ten jubileusz, cieszymy się, że przez tyle lat możemy dostarczać do Waszych domów wieści z życia gminy. Dziękujemy za życzliwość, współpracę, pomoc, korespondencje, zrozumienie. Dziękujemy, że tak wyczekujecie na nasze „Nowinki”. To tylko utwierdza nas w przekonaniu, że to ma sens. Nie można nie wspomnieć stałych korespondentów naszych lipnickich wieści, którzy wiernie dostarczali artykuły, dokumentując historię Lipnicy, a których już niestety nie ma wśród nas.

Pismo lokalne „Gminne Nowiny” zaczęło ukazywać się od 26 grudnia 1993 roku jako dodatek bezpłatny do Tygodnika Rodzin Katolickich „Źródło”.

Ówczesne władze gminy rozwały próby stworzenia redakcji pisma lokalnego i postanowiły przyjąć propozycję tygodnika *Źródło* z redakcją w Krakowie, który zaoferował gminie wykonywanie gazetki w zamian za większy kolportaż „Źródła” na terenie Lipnicy Wielkiej i Kiczor. Pomyślnymi i inicjatorami pisma byli:

ówczesny Przewodniczący Rady Gminy Lipnica Wielka dr Emil Kowalczyk, Wójt Gminy Lipnica Wielka Franciszek Adamczyk oraz Proboszcz Parafii Lipnica Wielka pw. św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej ks. Bolesław Kołacz. Założycielem pisma był dr Emil Kowalczyk, który wyrażał przekonanie, że pismo to będzie swoistym ogniwem łączącym gminę i jej mieszkańców.

Zadaniem gazetki było i nadal jest rejestrowanie i komentowanie bieżących wydarzeń oraz informowanie o nich społeczności gminy. Na łamach gazety przedstawiane są sprawy społeczne, gospodarcze, polityczne, kulturalne, oświatowe, sportowe, historyczne, regionalne, informacje z życia mieszkańców i inne. Gazeta dostarczała przede wszystkim informacji o pracy Rady Gminy Lipnica Wielka, informacji o działalności Wójta Gminy i podległych mu jednostek.

Pismo ukazywało się nieprzerwanie jako tygodnik do 2005 roku. Redaktorem naczelnym gazety do 23 lutego 2005 roku był dr Emil Kowalczyk z którym w różnych okresach współpracowały: Maria Hosaniak, Stanisława Kucek, Monika Kłapisz.

Od 27 marca 2005 r. do 28 kwietnia 2013 r., po śmierci dra Emila Ko-

walczyka wkładka ukazywała się jako dwutygodnik.

W charakterze miesięcznika periodyk wychodził od 26 maja 2013 r. do 28 czerwca 2013 r. Redagowaniem pisma w latach 2005-2013 zajmowały się: Stanisława Kucek, Karolina Kowalczyk. Nakład od 1993 do 2010 roku wynosił 300 egzemplarzy - ogólnie licząc 400 egzemplarzy.

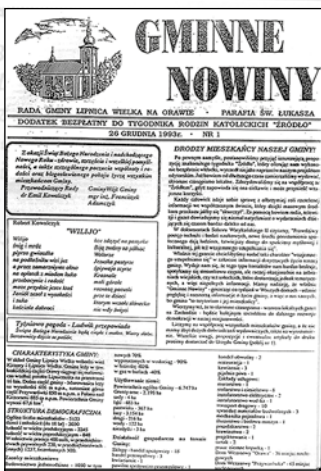
„Gminne Nowiny” - jako czasopismo samodzielne, w nowej kolorowej szacie graficznej ukazuje się w formie kwartalnika od września 2015 roku. Zostało poszerzone o dodatkowe rubryki informacyjne co wpłynęło na zwiększenie jego objętości. Ma charakter społeczno-informacyjno - historyczno - kulturalny. Traktuje o sprawach bliskich mieszkańcom Gminy Lipnica Wielka.

Pismo można czytać również w wersji elektronicznej. Wydawcą biuletynu jest Gmina Lipnica Wielka. W skład redakcji wchodzi: Stanisława Kucek (red. naczelna), Karolina Kowalczyk, (zastępca red. naczelnego). Pismo zostało zarejestrowane w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu, dnia 23 listopada 2018 roku.

Czasopismo „Gminne Nowiny” zostało włączone w Międzynarodowy System Informacji o Wydawnictwach Ciągłych i oznaczone symbolem: ISSN 2657-537X.

Periodyk cieszy się dużą popularnością zarówno wśród mieszkańców gminy jak również sympatyków Lipnicy Wielkiej i Orawy.

Tekst: St. Kucek

Orawski redyk

To był niezwykle, sobotni poranek, 9 listopada. W jesiennej, poetyckiej aurze przez Murowanicę przeszedł orawski redyk. Baca Jędrak Lassak wraz z juhasami poprowadził kyrdel owiec z Krzywiana w Lipnicy Wielkiej.

Byla orawska muzyka, śpiew, gra na rogu, pasterskie zwyczaje. Redyk jesienny, czyli osod to spęd owiec z górskich pastwisk do zagród, to góralska tradycja, która ma swoje korzenie w pasterskich obyczajach karpaccich regionów. Licznie zgromadzona publiczność mogła usłyszeć nawoływanie juhasów, beczenie owiec, dźwięki dzwonek, tupot kopytek. Ten pierwszy, uroczysty orawski redyk to z pewnością udana promocja i popularyzacja orawskiej, pasterskiej kultury. W wydarzeniu spontanicznie wzięły udział grupy regionalne: Zespół „Orawianie” im. Heródka, Zespół „Orawiacy”, Orawska Grupa Teatralna z Lipnicy Wielkiej, Lipnicki Oddział Związku Podhalan, a nawet gościnnie, co nas bardzo cieszy, zawędrowały do nas panie z Zespołu OwCoK.

Nikt się nie spodziewał takiego „zrywu” społecznego, a najbardziej chyba baca Jędrak, w oczach którego można było zobaczyć łzy wzruszenia. Ta piękna inicjatywa przechodzi do historii, ale w sercach pozostaje jako wspomnienie jedności, radości i kultywowania naszej pięknej tradycji.

tekst: rob / fot. Barbara Brenkus

Stand-up kulinarny Macieja Kwiatkowskiego w Lipnicy Wielkiej

W dniu 23 października 2024 r. w Lipnicy Wielkiej odbył się pierwszy Stand-up na Orawie. I to nie było jakie. Był to Stand-up kulinarny pt. „Nie tylko kiełbasa” Kucharza Macieja – czyli Macieja Kwiatkowskiego.

Sala Domu Ludowego zapełniona w całości, przyjęła Pana Maćka bardzo ciepło i rodzinie. Co rusz z sali dobiegały śmiechy i „dogaduszki” co aktywniejszej widowni. Zadaniem jednej pani było skrobienie „rzepy” podczas widowiska, Patryk Rudnicki miał spróbować „kminówki” przygotowanej na warsztatach z seniorami, a Wójt Mateusz dostał w prezencie kolorową skarpetkę (oczywiście używaną), aby był zawsze radosny i... seksowny:) Dowiedzieliśmy się również wielu ciekawostek naukowych z życia kuchni, a także sposobów jak się wspierają wzajemnie kucharze i z czego znana jest środa – jak się okazuje nie tylko z jarmarku w Jabłonce:)

To była dobra godzinka zabawy, śmiechu, dobrego żartu, interakcji, odstresowania i przyjaznej atmosfery stworzonej zarówno przez komika jak i naszą fantastyczną publiczność.

Nowy stand-up kulinarny Kucharza Macieja pt. „Nie tylko kielbasa” to drugie show kucharza – artysty, w którym opowiada o tajnikach kuchni zawodowej i domowej. Daje przydatne porady kulinarne i w zabawny sposób zaprasza do swojej kuchni. Podczas programu uczestnicy mieli możliwość spróbować niektórych specjałów, jak np. ziemniaka z ogniska bez ogniska. Kucharz Maciej jest zawodowym komikiem i kucharzem od 16 lat. W czasie występu pokazuje kuchnie od kuchni, dzięki czemu żarty zrą jak publiczność która dostaje do spróbowania w czasie występu specjalnie stworzone dla nich danie. Opowiada o swoich doświadczeniach związanych z kuchnią i gotowaniem.

Kucharz Maciej – Maciej Kwiatkowski wraz z Kabaretem Kwiatkowski i Bank to zespół, który zdobył laury na wszystkich prestiżowych Festiwalach komediowych

i kabaretowych w Polsce. Wcześniej z **Kabaretem 7 minut Po**, którego jest założycielem zdobywał także prestiżowe nagrody i wyróżnienia.

Zadanie zrealizowane przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach projektu Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie „Miejsca przyjazne seniorom w Lipnicy Wielkiej na Orawie” przy współpracy wspomnianego Stowarzyszenia, Gminy Lipnica Wielka, Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnego Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej.

oprac. K.K. / fot. Łukasz Sowiński

 MAŁOPOLSKA

Buk – Drzewo Orawskich Ojców Niepodległości

W czwartek, 17 października 2024 r., w Gminie Lipnica Wielka zakończyła się akcja pn. „Drzewko Orawskich Ojców Niepodległości”. Mieszkańcy, którzy w lipcu oddawali zużyte baterie, odebrali sadzonki buka.

W tym roku mija 100. rocznica ostatecznego wytyczenia granicy na Orawie – jako ostatniej w międzywojennej Polsce, jest to jednocześnie rok zakończenia czteroletnich obchodów 100. Rocznicy Przyłączenia Części Orawy do Niepodległej Polski „Orawa z Niepodległą”. Gmina Lipnica Wielka rok 2024 ogłosiła rokiem „Orawskich Ojców Niepodległości”. Akcja zbiórki baterii i wydawanie drzewek była jedną z wielu inicjatyw w ramach tych obchodów.

Mamy nadzieję, że buki rozrosną się w naszej miejscowości, upamiętniając naszych orawskich bohaterów. W pradawnym, karpackim, malowniczym i cieniście

orawskim lesie dominowała właśnie buczyna. Zachowało się wiele orawskich pieśni z motywem buka. W przekazach ludowych wskazuje się, że buk daje pocieszenie, radę i spokój, a w jesienne ponure dni dzięki ubarwieniu liści imituje promienie słoneczne i poprawia nastrój. Buk występuje w mitologii greckiej, gdzie rósł na świętej górze Olimp i był zamieszkiwany przez sowy bogini Ateny. Symbolizował arkadyjskie życie, płodność, macierzyństwo, cierpliwość i bezpieczeństwo. Wśród Celtów uważany był za drzewo życzeń.

Tekst: Rob / foto: Rob. S.K.

Opowiaduszki – literackie przygody z Melchiorem Wańkowiczem – zakończenie projektu

Podsumowanie projektu

W 2024 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Lipnicy Wielkiej realizowała projekt z programu Promocja czytelnictwa „Opowiaduszki” - literackie przygody z Melchiorem Wańkowiczem. Zadanie uruchomiło różne działania skoncentrowane wokół książki i czytelnictwa.

Jego nadrzędnym celem była poprawa dostępu do książek i literatury poprzez organizację spotkań autorskich i literackich, warsztatów twórczych, lekcji bibliotecznych, konkursów czytelniczych. Wszystkie działania w różny sposób nawiązywały do twórczości Melchiora Wańkowicza – patrona literackiego roku 2024.

1. **„Tajniki reportażu”** - warsztaty dziennikarskie. Uczestnicy warsztatów poznali tajniki reportażu prasowego i filmowego, jak szukać wiarygodnych źródeł informacji, jak tworzy się tekst dziennikarski. W drugiej części poznali pojęcia z zakresu reportażu filmowego. Zajęcia ukazały uczestnikom reportaż jako zjawisko, pozwalające przyglądać się wybranym tematom z różnych perspektyw. Efektem zajęć są krótkie reportaże prasowe i filmowe tematycznie związane z lokalnymi problemami, czy zdarzeniami.
2. **Lekcje biblioteczne** dla uczniów szkół podstawowych. W trakcie zajęć pn. „Z Melchiorem Wańkowiczem na Ty” dzieci i młodzież poznali życie i twórczość tego wybitnego pisarza, reportażysty i publicysty.
3. **Gminny Konkurs Czytelniczy dla dzieci i młodzieży** - uczestnicy konkursu rozwiązali test sprawdzający wiedzę na temat

bohaterów, wydarzeń i miejsc opisanych w dwóch książkach Melchiora Wańkowicza: „Szczeniące lata” i „Ziele na kraterze”.

4. **„Opowiaduszki mojego dziadka i babci”** - międzypokoleniowe czytanie. Seniorzy czytali w bibliotece przedszkolakom fragmenty utworów, baśni, bajek.
5. **„Śladami Melchiora Wańkowicza”** –spotkanie autorskie z Justyną Bednarek. Celem spotkań było rozbudzenie świadomości potrzeby kontaktu z książką i biblioteką, aby to miejsce kojarzyło się z możliwością zdobywania wiedzy, spotkania ciekawych ludzi i spędzenia wolnego czasu.
6. **„Szczeniące lata”** - warsztaty lapbookowe, podczas których uczestnicy wykonali oryginalne prace plastyczne poświęcone książkom Melchiora Wańkowicza. Główny cel zajęć to rozwijanie wyobraźni, kreatywności i zdolności plastycznych dzieci, a także rozbudzenie zainteresowań czytelniczych wśród najmłodszych.
7. **„Opowiaduszki współczesne”** - spotkania kawiarniano-literackie z dziennikarką Beatą Zalot i językoznawcą dr Arturem Czesakiem.

Tekst: Robert Kowalczyk

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

O literaturze dziecięcej z Justyną Bednarek

W poniedziałek, 09 grudnia 2024 r. w Domu Ludowym, w Lipnicy Wielkiej mieliśmy zaszczyt gościć Panią Justynę Bednarek – znaną i cenioną, polską pisarkę książek dla dzieci.

W czterech spotkaniach autorskich uczestniczyło łącznie 187 uczniów z szkół podstawowych, z Gminy Lipnica Wielka, klasy I - IV wraz wychowawcami.

Podczas skarpetkowych spotkań literatka zdradziła, jak to się stało, że została pisarką:

„Zawsze powtarzam, że pisarkę wyhodował we mnie mój Tata – czytając,

opowiadając, zabierając do muzeum czy teatru. Karcił moją wyobraźnię od małego. Mama - kochana! - była od prozy życia. Tata od literatury”.

O byciu pisarką marzyła od dziecka, ale pisać zaczęła w wieku 45 lat. Podczas spotkań autorka opowiedziała słuchaczom o warsztacie pracy twórczej. Jak sama stwierdziła inspiracją do napisania „Niesamowitych przygód dziesięciu skarpetek” stała się znaleziona na chodniku kolorowa skarpetka, która zapoczątkowała lubianą i chętnie czytana serię książek. Pisarka wybrała fragmenty tekstu, zadając pytania, a dzieci udzielały trafnych odpowiedzi. Każda przedstawiona historia zawiera „ziarenko prawdy”.

Na zakończenie spotkań autorskich (bez warsztatów) uczniowie otrzymali pamiątkowe, skarpetkowe przypinki podarowane przez autorkę oraz zrobili pamiątkowe zdjęcia.

Uczestnicy spotkań z warsztatami wykonali według swoich pomysłów skarpetkowe pacynki, otrzymali zakładki z autografem autorki po czym zapoznawali do wspólnej fotografii.

Dzieci, które przyniosły własne książki otrzymały autograf autorki wraz z pieczęcią.

Pisarce jak również uczestnikom zajęć serdecznie dziękujemy.

Spotkania autorskie odbywały się w ramach projektu „Opowiaduszki” – literackie przygody z Melchiorem Wańkowiczem realizowanego przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Lipnicy Wielkiej, ramach Programu Promocja Czytelnictwa – Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Tekst i foto: St. Kucek

O języku i gwarze z dr Arturem Czesakiem

„Bo słowa się łączą i rozmawiają ze sobą. Za pośrednictwem ludzi.” O pamięci, tożsamości i języku w Domu Ludowym w Lipnicy Wielkiej opowiadał dr Artur Czesak dialektolog, leksykograf, sympatyk regionalizmów, autor popularnego programu w radiu Kraków „Wyczesane rozmowy”.

Spotkanie „Opowiaduszki współczesne” odbyło się w ramach projektu realizowanego przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Lipnicy Wielkiej z programu „Promocja czytelnictwa”.

Zgromadzona publiczność wysłuchała ciekawych rozważań o języku, który znamy i którym mówimy, o pamięci i dziedzictwie, o wartościach, o kulturze i bogactwie, które tkwi w gwarze, języku naszych przodków. Nasz gość mówił o współczesnym i dawnym języku polskim w wersji standardowej i nieoficjalnej, ogólnej i regionalnej, o stosowności, poprawności i sensie wypowiedzi. Swoje wystąpienie ilustrował barwnymi, często

humorystycznymi, przykładami z języka potocznego, również z gwary orawskiej.

Dr Artur Czesak był pracownikiem Katedry do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową Wydziału Filologicznego UJ, wykładowcą w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. J. Tischnera. W latach 1997-1999 pracownik Instytutu Filologii Polskiej UJ. Następnie przez kilka lat w Zakładzie Dialektologii Polskiej Instytutu Języka Polskiego PAN w Krakowie w zespole opracowującym m.in. *Słownik gwar polskich*. Od 2020 w redakcji 2. wydania *Encyklopedii Krakowa* w Bibliotece Kraków.

Tekst: R.K. / foto: S.K., R.K.

O dziennikarstwie z Beatą Zalot

O dziennikarstwie, swojej twórczości i swoich pasjach w Domu Ludowym w Lipnicy Wielkiej opowiadała Beata Zalot, znana i ceniona redaktorka „Tygodnika Podhalańskiego”.

Spotkanie literackie „Opowiaduszki współczesne” odbyło się w ramach projektu realizowanego przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Lipnicy Wielkiej z programu Promocja czytelnictwa. Panią redaktor przywitał sekretarz gminy Jan Kuliga oraz dyrektor biblioteki Stanisława Kucek. Rozmowę prowadził Robert Kowalczyk. Pani Beata przywiozła ze sobą do Lipnicy Wielkiej swoje obrazy, tomiki poezji, opowiadania, archiwalne numery „Tygodnika Podhalańskiego”. Barwnie opowiadała o pracy dziennikarskiej, o jej urokach i zaletach, ale także zagrożeniach, dylematach, odpowiedzialności za słowo, przywołała wiele anegdot, wydarzeń, interesujących postaci, które spotkała na swojej dziennikarskiej drodze. Spotkanie było również okazją do rozmowy o literaturze, kulturze i sztuce. Artystka przeczytała zebranych wiersze i frag-

menty prozy, mówiła o swoich inspiracjach i fascynacjach artystycznych. Ostatnim tematem rozmowy były pasje, a szczególności pasje podróżnicze pani redaktor. Tym interesującym opowieściom przysłuchiwali się stali czytelnicy naszej biblioteki, grupa seniorów oraz młodzież licealna.

Spotkanie odbyło się w ramach projektu „Opowiaduszki z Melchiorem Wańkowiczem” z programu Promocja czytelnictwa, dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Organizatorzy: Wójt Gminy Lipnica Wielka, Gminna Biblioteka Publiczna w Lipnicy Wielkiej.

Tekst: Robert Kowalczyk / foto: Ewa Magiera

Odwiedziny w bibliotece gminnej

30 października 2024 r. uczniowie klas I – III z Szkoły Podstawowej Nr 4 w Przywarówce wraz z wychowawczyniami odwiedzili Gminną Bibliotekę Publiczną w Lipnicy Wielkiej.

Dzieci z zainteresowaniem oglądały bibliotekę pełną książek, a w szczególności dział dla najmłodszych. Najmłodszy uczniowie zostali zapoznani z pracą bi-

bliotekarza, dowiedzieli się o zasobach biblioteki, o zachowaniu się w bibliotece. Bibliotekarka przedstawiła zasady korzystania ze zbiorów biblioteki zachęcając słuchaczy do jej odwiedzania i czytania książek.

Tekst i foto: S.K.

Wielkolipnicki akcent na Orawskim Zbyrcoku

W dniach 9-10 listopada 2024 roku w Jabłonce odbył się 9. Przegląd Kapel, Instrumentalistów i Śpiewaków Ludowych *Orawski Zbyrcok* oceniany przez komisję artystyczną w składzie: dr Jacek Jackowski – muzykolog, Benedykt Kafel – etnograf, Jadwiga Adamczyk – muzyk, MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu oraz Aleksander Smaga – muzyk, MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu.

B były i akcenty wielkolipnickie, więc przedstawiamy zestawienie na podstawie protokołu z wyłonieniem naszych mieszkańców, jednocześnie gratulując nagrodzonym.

w kategorii dziecięcej kapel ludowych:

- III miejsce dla muzyki zespołu Orawskie Roztoki z Lipnicy Wielkiej

w kategorii młodzieżowej kapel ludowych:

- I miejsce dla muzyki Dziecięcego Zespołu Regionalnego Orawianie im. Heródka z Lipnicy Wielkiej
- III miejsce dla muzyki zespołu Orawskie Roztoki z Lipnicy Wielkiej

w kategorii instrumentalistów – dzieci:

- I miejsce dla Oliwii Gombarczyk z Lipnicy Wielkiej
- III miejsce dla Karoliny Klozyk z Lipnicy Wielkiej
- wyróżnienie dla Kacpra Kidonia z Lipnicy Wielkiej

w kategorii dziecięcej grup śpiewaczych:

- II miejsce dla grupy śpiewaczej Dziecięcego Zespołu Regionalnego Orawianie im. Heródka z Lipnicy Wielkiej
- III miejsce dla grupy śpiewaczej zespołu Orawskie Roztoki z Lipnicy Wielkiej

w kategorii młodzieżowej grup śpiewaczych:

- III miejsce dla grupy śpiewaczej zespołu Orawskie

Roztoki z Lipnicy Wielkiej

w kategorii dorosłej grup śpiewaczych:

- III miejsce dla damskiej grupy śpiewaczej zespołu Orawskie Roztoki z Lipnicy Wielkiej
- wyróżnienie dla męskiej grupy śpiewaczej zespołu Orawskie Roztoki z Lipnicy Wielkiej

w kategorii dziecięcej śpiewu solowego:

- I miejsca dla Antoniny Bandyk z Lipnicy Wielkiej oraz Gabrieli Jasiury z Lipnicy Wielkiej

w kategorii młodzieżowej śpiewu solowego:

- I miejsce dla Mai Warzeszak z Lipnicy Wielkiej
- II miejsce dla Weroniki Fitak z Lipnicy Wielkiej

w kategorii dorosłej gawędziarzy:

- wyróżnienie pozaregulaminowe dla Piotra Matery z Lipnicy Wielkiej

Na Festiwal Folkloru Polskiego „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej w 2025 roku komisja rekomenduje następujących uczestników:

- instrumentalistów dziecięcych: Oliwia Gombarczyk z Lipnicy Wielkiej
- solistów śpiewaków dziecięcych: Antonina Bandyk z Lipnicy Wielkiej i Gabriela Jasiura z Lipnicy Wielkiej
- solistów śpiewaków młodzieżowych: Maja Warzeszak z Lipnicy Wielkiej

oprac. K.K. / fot. Łukasz Sowiński

Aktywni Seniorzy w Lipnicy Wielkiej

Jubileusz 5-lecia klubu „Aktywny Senior” 2019-2024

W dniu 27.11.2024 r. w Sali Domu Ludowego odbył się uroczysty Jubileusz 5-lecia projektu socjalnego „Aktywny Senior” 2019-2024 realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnicy Wielkiej.

Przybyłych gości uroczystie powitali Wójt Gminy Lipnica Wielka Pan Mateusz Lichosyć oraz Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnicy Wielkiej Pani Grażyna Lach, dziękując za przybycie i aktywne zaangażowanie, dzięki któremu realizowane są różne inicjatywy i przedsięwzięcia w ramach projektu. Pani Kierownik skierowała pozdrowienia dla seniorów nieobecnych z przyczyn losowych jak również wspominała tych, którzy odeszli i w ich intencji odmówiono modlitwę.

W tym wyjątkowym momencie seniorom towarzyszyli zaproszeni przedstawiciele samorządu tj. Sekretarz Gminy Lipnica Wielka Pan Jan Kuliga, Przewodniczący Rady Gminy Lipnica Wielka Pan Józef Rudnicki, Przewodniczący Gminnej Rady Seniorów Pan Franciszek Sojka oraz kierownicy jednostek organizacyjnych.

Spotkanie było okazją do wzajemnych podziękowań za doświadczenia minionych lat jak również podsumowania dotychczasowego okresu działalności zaprezentowanego w formie fotorelacji z różnych wydarzeń kulturalnych, sportowych

i rekreacyjnych z udziałem naszych drogich seniorów, zawsze chętnych do współpracy, otwartych, pełnych energii i gotowości do działania.

Dla seniorów przygotowano słodki tort urodzinowy i wzniesiono toast za ich zdrowie i pomyślność oraz siły i wytrzymałość na kolejne lata działalności. Na pamiątkę jubileuszowego spotkania wręczono seniorom drobne upominki.

Spotkanie uświetnił występ przebojowej wokalistki Beti – Beaty Bętkowskiej z Nowego Targu, która zaśpiewała znane i lubiane piosenki, zapraszając

wszystkich do wspólnej zabawy.

Komediowym akcentem imprezy była wesoła sesja zdjęciowa, gdzie seniorzy ubrani w śmieszne gadzety zaprezentowali swoją humorystyczną odsłonę. Wszyscy śmiali się radośnie i bawili wyśmienicie.

Dalsza część uroczystości odbywała się przy zabawie tanecznej, wspólnych rozmowach i śpiewaniu piosenek.

Dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie i przebieg tej wyjątkowej uroczystości jubileuszowej tj. Panu Wójtowi

Gminy Lipnica Wielka Mateuszowi Lichosyt, pracownikom OPS na czele z Panią Kierownik Grażyną Lach, Pani Bożenie Kupczyk za tort urodzinowy, Paniom z Koła Gospodyń Wiejskich za przygotowanie poczęstunku, Panu Maciejowi Kamać za wykonanie profesjonalnych zdjęć, Panu Damianowi Michalak i Michałowi Pniaczek za organizację techniczną, Panu Dawidowi Wontorczyk za oprawę muzyczną.

*Agnieszka Stopiak - pracownik socjalny
fot. Maciej Kamać / Agnieszka Matuła*

Świętowanie Ogólnopolskiego Dnia Seniora

Z okazji obchodów Ogólnopolskiego Dnia Seniora grupa seniorów biorących udział w projekcie socjalnym „Aktywny Senior” wybrała się do kina „Śnieżka” w Rabce na film pt. „Listy do M. Pożegnania i Powroty”.

Film opowiadający o perypetiach różnych rodzin w okresie Świąt Bożego Narodzenia od razu napawa świątecznym nastrojem, przy czym jest również pełną nostalgią i zdumienia komedią. Co roku staramy się aby 14 listopada był dniem święta seniorów w naszej gminie, gdyż jest to wyraz ogromnego szacunku do nich.

Zadanie zrealizowane przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

Tekst i fot. E.W.

MAŁOPOLSKA

Nagrania spotu promującego seniorów

W dniu 23.10.2024 r., w ramach wizyty Kucharza Macieja, czyli komika Macieja Kwiatkowskiego, odbyły się warsztaty i nagrywanie spotu promującego pozytywny wizerunek seniora w sieci. Podczas nagrań seniorki przejęły inicjatywę w kuchni gotując orawski przysmak – zupę *Kminówkę*.

Obrały rzepę, uklepały kmin, pokroiły i usmażyły *spyrkę*. Zapach gotowanej *kminówki* unosił się po całym Domu Ludowym. Wspólny posiłek z Wójtem Gminy Lipnica Wielka Mateuszem Lichosytem był uwieńczeniem całego przedsięwzięcia. Pan Maciej z kolei mógł nie tylko nauczyć się jak gotować tą oryginalną zupę, ale i później ją spróbować. Był pod wielkim wrażeniem umiejętności kulinarnych naszych gaździnek. W ramach warsztatów powstał zabawny spot kulinarny.

Zadanie zrealizowane przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach projektu Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie „SeniOrawa na Orawie i inne działania na rzecz seniorów” przy współpracy wspomnianego Stowarzyszenia, Gminy Lipnica Wielka, Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnego Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej.

tekst E.W. / fot. K.K.

 MAŁOPOLSKA

Warsztaty kulinarne dla seniorów z kucharzem Maciejem

W dniu 23.10.2024 r. zaszczylił swoją obecnością seniorów kucharz Maciej Kwiatkowski. Pan Maciej mieszkający w Krakowie, a pochodzący z zimnych Suwałk to zawodowy kucharz, a hobbistycznie piosenkarz.

Gotując z nim można się również i ogromnie pośmiać. Podczas warsztatów nasz gość musiał wykazać się swoimi umiejętnościami kulinarnymi. Postanowił przyrządzić szakszulkę z jajkiem w koszulce – ostatnio popularne, zdrowe śniadanie. Przy wspólnym gotowaniu nie obyło się bez żartobliwych anegdot o jajkach czy gotowaniu wody na Mount Evereście. Nikt z warsztatów nie wyszedł głodny i przede wszystkim smutny.

Zadanie zrealizowane przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach projektu Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie „Miejsca przyjazne seniorom w Lipnicy Wielkiej na Orawie” przy współpracy wspomnianego Stowarzyszenia, Gminy Lipnica Wielka, Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnego Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej.

tekst E.W. / fot. K.K.

 MAŁOPOLSKA

Integracyjne spotkanie seniorów w Piwnicznej Zdroju

W ramach dalszych obchodów SeniOrawy w dniu 17 października 2024 r. seniorzy biorący udział w projekcie socjalnym „Aktywny Senior” wraz z seniorami z Lipnicy Małej i Podwilka wybrali się do Piwnicznej Zdroju.

To niezwykle malownicze miasto odwiedziliśmy w ramach integracji z seniorami z Piwnicznej. Na miejscu mieliśmy okazję zwiedzić tamtejszy rynek, Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny,

pijalnię wód mineralnych, tamtejszy Amfiteatr i Plac religijno-turystyczny im. Jana Pawła II.

Seniorzy mieli okazję również zaznajomić się ze sztuką wykonywania rękawic furmańskich oraz

zasmakować regionalnych potraw takich jak gulasz czy placek pasterski oraz wziąć udział w zajęciach animacyjno-integracyjnych. Nasi seniorzy z kolei pokazali tamtejszym jak wykonać piękne i okazałe kwiaty na palmę wielkanocną.

Wyjazd odbył się w ramach projektu „SeniOrawa na Orawie i inne działania na rzecz seniorów” – zadanie realizowane przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego oraz przy współpracy Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie, Gminy Lipnica Wielka, Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnicy Wielkiej oraz Gminnego Centrum w Lipnicy Wielkiej.

Tekst i fot. E.W.

Warsztaty świąteczne w kolorach „biełaso”

21 listopada 2024 r., w ramach projektu Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie „Miejsca przyjazne seniorom w Lipnicy Wielkiej na Orawie” w naszej Kawiarence Społecznej odbyły się warsztaty świąteczne, podczas których seniorzy biorący udział w projekcie socjalnym „Aktywny Senior” przygotowywali ozdoby choinkowe. Serduszka, gwiazdki, bombki pomalowane zostały w kolorach *Biełaso*.

Seniorzy w miłej atmosferze spędzili to przedpołudnie, rozmawiając i śmiejąc się przy okazji pracy. W późniejszym planie jest, aby ozdoby – efekt pracy seniorów – zostały zawieszane w żywej szopce koło Kościoła Parafialnego podczas Świąt Bożego Narodzenia.

Zadanie zrealizowane przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskie.

tekst E.W. fot. Agnieszka Matuła

Nagrywamy podcasty historyczne

We wrześniu ogłosiliśmy wyniki Konkursu na Orawski podcast historyczny pt. Orawska Historia. Dla autorów trzech najlepszych podcastów jedną z nagród było nagranie w profesjonalnym studio ich działa.

Dlatego w dniu 21 października br. Aperture Studio w Nowym Targu zarejestrowało historie audio-video: Karoliny Suwady pt. „Orawa – kraina na styku dwóch państwowości”, Amelki Kramarz pt. „Niezlomna Orawianka” oraz Zuzi Antałczyk i Radka Brenkusa pt. „Człowiek o wielkim sercu”.

Uczestnicy w bardzo przyjaznej atmosferze stworzonej przez właściciela studia, Andrzeja Łacka, mogli poznać pracę w studio od kuchni, zaznajomić się z technicznymi aspektami podcastu, a także sprawdzić się w roli twórców

tej specyficznej formy publikacji.

Mamy nadzieję, że przygoda im się spodobała, zachęci też innych do włączenia się w ten rodzaj dziennikarskiego zacięcia w roku następnym, a my z niecierpliwością oczekujemy na efekty w postaci gotowych podcastów umieszczonych w sieci.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach projektu Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie „Orawskie Inicjatywy Edukacyjne”. Organizatorzy: Wójt Gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt, Stowarzyszenie Lipnica Wielka na Orawie, Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej, Stowarzyszenie Rozwoju Orawy, Grupa robocza Orawa2024; koordynacja: Karolina Kowalczyk i Renata Martyniak ze Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie.

Tekst i foto. K.K.

Wieści zza Oceanu

Święto Niepodległości u Brzechwy

I na drugim końcu świata będę dumny z pochodzenia!!!

W piątek 15 listopada świętowaliśmy 106 Rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę!!! Oddaliśmy hołd tym wszystkim, którzy walczyli, abyśmy mogli dzisiaj żyć w wolnej ojczyźnie.

Tego dnia Polska Szkoła im. Jana Brzechwy w Tinley Park, w Stanach Zjednoczonych tonęła w narodowych barwach bieli i czerwieni a nasz przepiękny „Mazurek Dąbrowskiego” dumnie rozbrzmiewał w jej murach!!!

Wspaniałe zaangażowanie całej Naszej Brzechwowskiej Rodziny przyczyniło się do tego, że przeżyliśmy ten dzień z dumą i mamy nadzieję, że Polska - Ojczyzna naszych dziadków i Rodziców na

zawsze będzie w naszych sercach. Bo tutaj, my Polacy na obczyźnie mamy swoje wyjątkowe zadania do spełnienia. Budowanie i umacnianie polskiej tożsamości narodowej, pielęgnowanie polskiego dziedzictwa, kultury, tradycji i języka polskiego to nieodzowne elementy polskości, które staramy się jak najlepiej przekazać kolejnym pokoleniom, z nadzieją, że kiedyś w przyszłości będą dumnie z podniesioną głową manifestować Polskość.

Dziękujemy z całego serca naszym wspaniałym gościom z 12 Pułku Ułanów Chicago oraz Bohaterskiemu Misiowi Wojtkowi za żywą lekcję historii, która pozwoliła nam się przenieść w tamte czasy. Skłoniła nas także do

głębszego przeżycia historii naszego kraju, oddania hołdu wdzięczności tym, tym wszystkim, którzy swoją odwagą, poświęceniem i bohaterstwem, przyczynili się do tego, abyśmy dzisiaj mogli cieszyć się Wolnością !!!

**I na drugim końcu świata będę dumny
z pochodzenia!!!
Niech żyje wolna Polska!!!**

*Autor: Krystyna Skoczeń - nauczyciel Polskiej Szkoły
im. Jana Brzechwy w Tinley Park*

Ognisko Orawian w Chicago

W dniu 23 listopada 2024 roku Orawianie oraz Sympatycy Koła Babia Góra spotkali się w ogrodach Ojców Cystersów przy Kościele- Matki Bożej. Matki Kościoła w Willow Springs, potocznie mówiąc przy Kościele „Na Gorce”, aby wspólnie pobiesiadować.

Jak nas uczyli nasi Ojcowie - najpierw do Kościoła a potem swawole, tak też i było w naszym przypadku. O godzinie 5 po południu liczna grupa Orawian uczestniczyła we mszy świętej, następnie po mszy świętej przeszliśmy do ogrodów Ojców Cystersów, gdzie zostało rozpalone ognisko. Pani Prezes przywitała wszystkich bardzo serdecznie, podziękowała za przybycie i zaprosiła do wspólnej zabawy. Każdy z przybyłych przyniósł domowe smakołyki a Klub Babia Góra zapewnił kiełbaski

i „dodatki”. Żeby było wesoło i ciepło nie tylko od ogniska - trzeba koniecznie skosztować „cytrynowki” lub innej nalewki zrobionej przez nasze Orawianki.

Podczas naszego spotkania przygrywała nam Kapela orawska. Wszyscy chętnie przyłączali się do wspólnych śpiewów a nawet można było zatańczyć - „swinoć poleckę”. Wszyscy wspaniale się bawili a podczas śpiewania można było usłyszeć - „jesce te zagrojecie, jesce te zasywojmy”.

Nasi Muzykanci już chcieli zakończyć a tu znów wypłynęła stara melodia. Już nieraz zapominamy słowa piosenki, ale dzięki możliwościom technicznym - naszym niezawodnym telefonom- wszyscy mogą przyłączyć się do śpiewania.

Relację z tego naszego ogniska można zobaczyć na stronie FB- Zespół Orawa w Chicago.

*Tekst: Elżbieta Kucek - korespondent
„Gminnych Nowin” z Chicago
Foto: archiwum Klubu Babia Góra w Chicago*

Wydarzenia parafialne 1 IX – 30 XI 2024 r.

5 X – 15-to lecie RAM

5 października miały miejsce uroczyste obchody 15-to lecia naszej parafialnej Grupy Apostolskiej połączone z oficjalnym przyjęciem do stowarzyszenia Ruchu Apostolstwa Młodzieży (RAM). Obchody zostały rozpoczęte uroczystą Mszą Świętą, której przewodniczył bp Janusz Mastalski, a oficjalnego przyjęcia naszej parafialnej Grupy Apostolskiej do stowarzyszenia dokonał diecezjalny ksiądz moderator RAM-u ks. Marcin

Rozmus. Po Mszy Świętej, obchody przeniosły się na amfiteatr, gdzie było zaprezentowanie naszej grupy młodzieżowej oraz świadectwa jej założycieli – ks. Wojciecha Gazdowicza oraz wójta Mateusza Lichosyta. Obchody zostały zakończone koncertem zespołu „niemaGOtu” oraz atrakcjami, takimi jak malowanie twarzy, fotobudka, pokaz fajerwerków oraz ciepły posiłek i coś na słodko. Koncert zgromadził wielu (nie tylko) młodych ludzi z okolicznych parafii. Jeszcze raz wyrażamy wdzięczność wszystkim, którzy nas wsparli i pomogli w organizacji wydarzenia.

17 X – Różaniec śpiewany

Jak co roku wieczór przed odpustem odbył się w naszej parafii śpiewany Różaniec. Pieśni i piosenki były odpowiednio dobrane i przygotowane przez nasze parafialne scholki i zespoły tak, aby służyły, jako rozważania tajemnic z życia Pana Jezusa i Maryi.

18 X – Odpust parafialny

18 października, we wspomnienie liturgiczne naszego świętego patrona – św. Łukasza Ewangelisty, odbył się w naszej parafii odpust. Uroczystej Mszy Świętej przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz. Mszę Świętą ubogaciła obecność pocztów sztandarowych, przedstawiciele Gminy oraz mieszkańców w lokalnych strojach orawskich.

18-20 X Dni Skupienia Scholek

Kilka godzin po parafialnym odpuscie, scholki Exodus oraz Adonai, udały się do domu rekolekcyjnego w Maniowych na dni skupienia, aby pomodlić się, zintegrować oraz chwilę odpocząć. Tematem przewodnim jesiennych dni skupienia było odkrywanie i dzielenie się Bożymi talentami w nas. Dni skupienia minęły zarówno pracowicie, jak i modlitewnie, i zabawowo. W planie dnia nie zabrakło czasu na pracę w grupach, przygotowanie krótkich scenek tematycznych i muzycznych, a następnie podzielenie się swoimi talentami przed całością grupy.

26 X - Orszak i Bal Świętych

Zgodnie z kilkuletnią tradycją, także i w tym roku odbył się Orszak i bal świętych. Początek wydarzenia miał miejsce w parafii św. Stefana w Lipnicy Małej, gdzie po wprowadzeniu muzycznym oraz podzieleniu się kilkoma myślami papieża Franciszka o świętości w życiu codziennym, udaliśmy do naszej parafii, św. Łukasza Ewangelisty. Po odśpiewaniu Litanii do Wszystkich Świętych przeszliśmy do Domu Ludowego na bal, gdzie też czekały na nas różne smakołyki, które zrobili rodzice ministrantów, scholek oraz Grupy Apostolskiej a także Aktywni Seniorzy. Pieniądze zebrane na balu zostały przekazane do *Barki*. W tym roku zebraliśmy 6200 zł. Serdeczne Bóg zapłać za waszą hojność. Jeśli chcecie zobaczyć jak to wyglądało trzeba wpisać: Orszak Świętych 2024 Lipnica Wielka na Youtube.

15-17 XI – Dni skupienia Grupy Apostolskiej

Nasza Grupa Apostolska przeżywała Dni Skupienia w Zembrzycach pod hasłem „Kryzys wiary i jak naśladować Jezusa w codzienności?”. Był to czas pełen głębokiej i wzruszającej modlitwy oraz wielu inicjatyw, gier, zabaw i naszej wzajemnej integracji. Gdyby ktoś

chciał dołączyć do Grupy Apostolskiej w Lipnicy Wielkiej to zapraszamy na spotkania o 19.00 w piątki w Centrum, Przywarówce i Kiczorach (szczegóły w ogłoszeniach, na stronie internetowej oraz Instagramie [ga_lipnicawielka](#)).

30 XI – Andrzejki

Wszystkie grupy dziecięce i młodzieżowe naszej parafii miały wielką zabawę Andrzejkową (na cześć św. Andrzeja). Dzieciaki i młodzież bawiły się, tańczyły, integrowały się ze sobą.

Było bardzo wiele atrakcji od zabaw prowadzonych przez animatorki po malowanie twarzy i wiele innych.

23 XI – Cecyliada

To drugie wydarzenie muzyczne ze względu na wspomnienie św. Cecylii, patronki muzyki kościelnej, rozpoczęliśmy od uroczystej Mszy Świętej, oczywiście śpiewanej. Po niej wystąpiły nasze wspaniałe zespoły muzyczne: Zespół rodzinny, schola Adonai, schola Exodus, Zespół Orawianie im. Heródka ze szkoły nr 4 w Przywarówce oraz chór Eduardo.

Śpiew, muzyka, słowa przeplatane między pieśniami wprowadziły nas w pełen wzruszeń nastrój i wzniosły naszego ducha ku Niebu. Wszystko zakończyliśmy Apelem Jasnogórskim i poczęstunkiem. Także jeśli chcecie posłuchać i zobaczyć, jak to wyglądało znajdzie to na Youtube.

Ks. Radek i Ks. Mateusz

Dzień Edukacji Narodowej połączony z dniem św. Jana Kantego

W poniedziałek 21.10.2024 r. w gminie obchodziliśmy Dzień Edukacji Narodowej połączony z dniem Św. Jana Kantego – patrona profesorów, studentów i młodzieży oraz szkół katolickich.

Po mszy świętej w Kościele pw. Św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej zaproszeni goście udali się do Domu Ludowego na program artystyczny połączony z wręczeniem Nagrody Wójta Gminy Lipnica Wielka oraz Nagrody Dyrektora Szkoły. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele władz gminy, Kuratorium Oświaty, związków zawodowych, dyrektorzy i nauczyciele placówek oświatowych, emerytowani nauczyciele oraz pracownicy administracji i obsługi.

Tradycyjnie na scenie mogliśmy podziwiać kolo teatralne z Zespołu Szkół w Lipnicy Wielkiej, które pod kierunkiem Pani Aliny Kubackiej, Pani Jolanty Kuligi przygotowało inscenizację powieści „Lalka” Bolesława Prusa. Choć powieść z XIX wieku to książka, którą każdy uczeń przystępujący do matury musi znać bardzo dobrze, to sytuacje zostały pokazane w oryginalny sposób, a dialogi bohaterów były ciekawe i idealnie odzwierciedlały charaktery postaci. Dlatego dzięki wspaniałej grze aktorskiej uczniów widzowie mogli zobaczyć na nowo wersję znanej im książki.

Coroczne obchody Dnia Edukacji Narodowej w gminie to okazja, aby podziękować dyrektorom szkół, nauczycielom oraz pracownikom obsługi i administracji za trud włożony w wychowanie młodego pokolenia oraz za pracę na rzecz lipnickich szkół. Nagrodzonych zostało także 21 nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Lipnica Wielka. To osoby, które swoimi działaniami i aktywnością na wielu płaszczyznach, kreatywnością oraz doskonaleniem warsztatu pracy osiągnęły sukcesy warte podkreślenia i zauważenia. Na spotkaniu podziękowano również pracownikom, którzy w bieżącym roku obchodzą jubileusz swojej pracy zawodowej, życząc im jednocześnie pomyślności na kolejne lata pracy.

Wszystkim wyróżnionym gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

tekst: Marzena Michalak
fot. Ł. Sowiński

Z życia Zespołu Szkół „Lalka” Bolesława Prusa

W tym roku Szkolne Koło Teatralne z Zespołu Szkół w Lipnicy Wielkiej przygotowało nowy spektakl – inscenizację powieści *Lalka* Bolesława Prusa. *Lalka* jest jedną z ważniejszych w szkole średniej powieści, dlatego powstał spektakl w oparciu o to dzieło, aby umożliwić uczniom bezpośrednie przeżycie problemów bohaterów dziewiętnastego wieku.

Na początku dostosowano tekst prozaiczny do potrzeb teatru, aby prezentowane dialogi oddawały sedno zagadnienia oraz potrzebne emocje. Dopasowano także rolę do potencjału szkolnego aktora, aby gra nie sprawiała większych trudności. Pierwsze próby do spektaklu rozpoczęły się już we wrześniu. Było to jedno z trudniejszych wyzwań, ponieważ za-

równy uczniowie jak i nauczyciele mają swoje obowiązki, a uwzględnienie w nich trzech prób w tygodniu było ponad siły, ale determinacja wygrała i spektakl powstał. Przygotowany spektakl mogliśmy podziwiać podczas gminnej uroczystości Dnia Edukacji Narodowej i czekamy już z zacięciem na kolejną cześć, która zaprezentowana będzie wiosną 2025 roku.

Gratulujemy serdecznie Pani Alinie Kubackiej oraz Pani Jolancie Kulidze za przygotowanie i czuwanie nad przebiegiem całości spektaklu, a uczniom prawdziwego talentu aktorskiego oraz poświęcenie czasu na liczne próby i zaangażowanie.

M.M / fot. Ł. Sowiński

Uczniowie Zespołu Szkół w Jastrzębiej Górze

W dniach 16-22.09.2024 r. uczniowie klas pierwszych i klas starszych Zespołu Szkół w Lipnicy Wielkiej wzięli udział w wycieczce nad morze, dofinansowanej z projektu „Podróże z klasą”.

W poniedziałek 16 września wyruszyliśmy na tygodniową wycieczkę nad Morze Bałtyckie do Jastrzębiej Góry. W trakcie podróży zatrzymaliśmy się w Malborku i wraz z przewodnikami – przemierzając tzw. Trasę spacerową – zwiedziliśmy Zamek.

W Jastrzębiej Górze spędziliśmy 5 dni, ale codziennie wyjeżdżaliśmy na wycieczkę. Pierwszego dnia pojechaliśmy do miasta Hel, odwiedziliśmy Fokarium i obserwowaliśmy karmienie fok. Z portu w Helu płynaliśmy wzdłuż wybrzeża statkiem

wycieczkowym Kapitan Morgan, a w drodze powrotnej zwiedziliśmy Muzeum Obrony Wybrzeża. Następnego dnia wraz z przewodnikiem zwiedziliśmy Trójmiasto, Bazylikę Mariacką w Gdańsku, odwiedziliśmy Westerplatte i posłuchaliśmy koncertu organowego w katedrze w Oliwie oraz zwiedziliśmy Europejskie Centrum

Solidarności w Gdańsku. Bardzo ważnym wydarzeniem była też wizyta w Centrum Nauki Eksperyment w Gdyni wraz z udziałem na warsztatach „Nie igraj z uzależnieniem”. Kolejnego dnia w Gdyni zobaczyliśmy Skwer Kościuszki i zwiedziliśmy tam Statek – Muzeum Dar Pomorza oraz Akwarium Gdyńskie, wzięliśmy też

udział w lekcjach na temat rekinów. Pogoda nam dopisywała i kilka razy byliśmy na plaży, graliśmy w siatkówkę, budowaliśmy rzeźbę z piasku, spacerowaliśmy, przemierzaliśmy wąwóz Lisi Jar. Integrowaliśmy się też przy ognisku lub w tańcu, obejrzelśmy w kinie film pt. „Lee. Na własne oczy”.

B. Janowiak / fot. ZS

Co słyszeć w Szkole Podstawowej nr 1

Pierwsze trzy miesiące nowego roku szkolnego obfitowały w naszej szkole w przeróżne, ciekawe wydarzenia, był to zarówno czas nauki i wykazywania się różnymi talentami oraz rozwijania zainteresowań, jak i czas wycieczek i spotkań z interesującymi ludźmi...

Wycieczka do Torunia i okolic

W dniach 1–4 października 2024 r. uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej wraz z opiekunami udali się na czterodniową wycieczkę do Torunia i okolic.

Pierwszego dnia uczniowie mieli przyjemność zwiedzić m.in. Muzeum Toruńskiego Piernika, Filharmonię, Teatr Baj Pomorskich, Bulwary Nadwiślańskie z Ruinami Zamku Krzyżackiego, toruński Spichlerz, Dom Mikołaja Kopernika, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Krzywą Wieżę, Bazylikę katedralną, pomnik Mikołaja Kopernika oraz Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny w Toruniu.

Drugiego zaś dnia odwiedziliśmy toruńskie Planetarium, Muzeum Podróżnicze Tony Halika i Elżbiety Dziwkowskiej, Centrum Edukacji Geodium, manufakturę pierników, Muzeum Kultury Wschodu i Orientu, Muzeum Okręgowe w Toruniu, Muzeum Sztuki

Sakralnej, Dom Legend Toruńskich, a także Park Pamięci Narodowej ofiar II wojny światowej i Sanktuarium NMP Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i Św. Jana Pawła II. Dzień zakończył się pyszną kolacją i spacerem wokół tężni solankowej.

Trzeciego dnia czekała na nas Bydgoszcz. To miasto ciekawe i różnorodne. Tego dnia uczniowie mogli zobaczyć Muzeum Okręgowe Leona Wyczółkowskiego, Filharmonię Pomorską, Pomnik króla Kazimierza Wielkiego – założyciela miasta, słynną ulicę Długą, fragment murów obronnych oraz fosę, ulicę pod Blankami, fontannę Potop, bydgoską sesję i hotel pod Orłem, Bydgoską Farę czyli

Katedrę pw. Św. Marcina i Mikołaja, in. Sanktuarium Matki Boskiej z Różą lub Matki Bożej Pięknej Miłości, Bulwary nad Brdą, Stary Rynek z Ratuszem (dawne kolegium jezuickie), okno z Panem Twardowskim, kompleks trzech spichrzy nad Brdą, Wyspę Młyńską i Młyny Rothera z Galerią Sztuki Nowoczesnej, rzeźby, m.in. Linoskoczek nad Brdą, Łuczniczka w Dzielnicy Muzycznej, Przechodzący przez Rzekę oraz miejsce kręcenia filmu „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło”. Największą atrakcją była wizyta w Muzeum Mydła i Historii Brudu, w którym uczniowie odbyli warsztaty i sami wykonywali pachnące mydełka. W drodze powrotnej do Torunia uczniowie odwiedzili Galerię Toruńską i Cinema City, w którym obejrzel film Akademia Magii.

Grębocin i Ciechocinek to był nasz cel w czwartym dniu wycieczki. Tego dnia po odwiedzinach w kościele i zjedzeniu smacznego śniadania uczniowie wraz z wychowawcami wyruszyli w dalszą drogę. Celem ich wyprawy był Grębocin, a w nim Muzeum Piśmiennictwa i Drukarstwa, w którym wychowankowie odbyli ciekawe warsztaty kaligraficzne, wysłuchali opowieści o tworzeniu papieru i druku oraz sami wyprodukowali kartki papieru z celulozy. Kolejnym punktem programu był przejazd do Ciechocinka, miasta o charakterze

uzdrowiskowym. Uczniowie mogli podziwiać sanatoria, ośrodki wypoczynkowe, pijalnię wód mineralnych oraz parki, w których królują dywany kwiatowe. Zobaczyli słynną Muszlę Koncertową, fontannę Grzybek, fontannę Jaś i Małgosia, Park Zdrojowy, a w nim unikatowe drzewa, rośliny i zwierzęta, słynną ulicę Zdrojową oraz największe w świecie tężnie solankowe.

Po tak ekscytującej czterodniowej wyprawie uczniowie wraz z ich opiekunami udali się w drogę powrotną na Orawę. Myślę, że na długo w ich pamięci pozostaną te bezcenne i niepowtarzalne chwile spędzone na szkolnej wycieczce. Dziękujemy również za troskę i opiekę naszemu pilotowi, panu Markowi, który okazał się wyjątkowy i niezastąpiony. Ciekawy program wyjazdu zapewniło Biuro

Podróży „Beskidy Travel”.

Do zobaczenia na następnej wyprawie!

Edyta Karkoszka / fot. archiwum SP1

Wycieczki i turnieje

Zarówno wrzesień, a zwłaszcza październik, był czasem organizacji i aktywnego uczestnictwa w wielu atrakcyjnych wycieczkach. Najpierw mieliśmy okazję wziąć udział w organizowanym już po raz dwudziesty Rajdzie im. Piotra Borowego. Uczniowie klas 6-8 zdobyli szczyt Babiej Góry mimo niesprzyjającej pogody, natomiast młodsi, z klas IV-V, pokonali dzielnie prawie 16-kilometrową trasę z Winiarczkówki na Polanę Stańcową. Następnym wyjazdem była pełna wrażeń 4-dniowa wycieczka uczniów klas IV-VIII do Torunia, Bydgoszczy, Ciechocinka i Grębocina. W tym samym czasie klasy I-III udały się do Wieliczki i Krakowa, a pod koniec miesiąca zerówka wraz ze swoimi paniami pojechała do teatru Rabcio, natomiast uczniowie klas IV-VII obejrzeli spektakl pt. „Opowieści z Narnii” w OCK.

Uczniowie SP1 mieli również sposobność wykazania się w sporcie. Na wyróżnienie zasługują chłopcy z klas VII-VIII, którzy wygrali Gminny Turniej Piłki Nożnej, organizowany przez Murowanicę.

angielskiego Forget-me-not, wojewódzki konkurs o św. Janie Pawle II, konkurs o AIDS.

Dużo radości i satysfakcji przyniósł ponadto II Gminny Konkurs Pieśni i Piosenki Patriotycznej „Ojczyzna ma...”, gdyż aż 15 uczniów zajęło miejsca na podium, w tym I miejsca otrzymali w różnych kategoriach: Laura Janowiak (kl III), Zuzanna Szeliga i Sabina Ogórek (kl III), Vanessa Gombarczykova i Wiktoria Michalak (kl VII), Natalia Janowiak i Wiktoria Olesińska (kl VII).

Wydarzenia i uroczystości

Właściwie w każdym tygodniu nauki uczniowie szkoły w Murowaniczyce mieli okazję uczestniczyć albo w ważnych uroczystościach albo w spotkaniach organizowanych w szkole lub gminie albo ciekawych projektach, innowacjach i akcjach kształtujących ich postawy, ukazujących nieprzemijające wartości, poszerzających ich horyzonty myślowe, a jednocześnie urozmaicających codzienną, szarą rzeczywistość

Konkursy

W ciągu trzech pierwszych miesięcy nauki uczniowie mieli ponadto możliwość, dzięki zaangażowaniu swoich nauczycieli i przede wszystkim własnej aktywności, wziąć udział w wielu konkursach przedmiotowych i tematycznych. Były to: przedmiotowe konkursy kuratorskie, w których troje uczniów awansowało do etapu rejonowego (Joanna Łysiak z j. angielskiego, Wiktoria Michalak z matematyki i biologii, Krystian Wnenk z historii), kuratorski konkurs biblijny, 2 konkursy matematyczne, konkurs ortograficzny, konkurs z języka

szkolną. Należą do nich: uroczyste wręczenie stypendiów naukowych i sportowych, obchody Dnia Edukacji Narodowej, pasowanie pierwszoklasistów, akademie z okazji Narodowego Święta Odzyskania Niepodległości, akcje i projekty: Narodowe Czytanie, „Zakodowana kraina przygód Zosi”, „Czytam sobie z radością”, „Z ekologią na ty”, „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”, „Q pamięci Królowej Orawy”, spotkanie z aktorami podczas spektaklu o związkach frazeologicznych, wizyta leśników oraz strażaków wraz z nauką udzielania pierwszej pomocy, prelekcja podróżnika po Amazonii.

Nie sposób wreszcie zapomnieć o niestrudzonej aktywności SU oraz wolontariatu misyjnego, na czele z inspirującymi do działania opiekunami, z wszystkimi ich akcjami dobroczynnymi i działalnością na różnych płaszczyznach.

Tekst: Katarzyna Buroń, Foto: Archiwum SP 1

Wieści ze Szkoły Podstawowej nr 3 II Gminny Konkurs Pieśni i Piosenki Patriotycznej „Ojczyzno ma...”

W dniu 22 listopada 2024 r. odbył się II Gminny Konkurs Pieśni i Piosenki Patriotycznej „Ojczyzno ma...”, którego organizatorem była Szkoła Podstawowa nr 3 im. Św. Stanisława Kostki w Lipnicy Wielkiej, Wójt Gminy Lipnica Wielka oraz Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej.

W konkursie wzięli udział uczniowie ze wszystkich szkół podstawowych w Lipnicy Wielkiej wykonując swoje utwory jako soliści oraz zespoły w poszczególnych kategoriach wiekowych.

Konkurs uświetnili swoją obecnością zaproszeni goście: Pani Karolina Kowalczyk – Dyrektor Gminnego Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej, Pani Marzena Michalak – Dyrektor Centrum Usług Wspólnych w Lipnicy Wielkiej, Pan Łukasz Bandyk – kierownik orkiestry dętej i chóru Eduardo w Lipnicy Wielkiej, którzy weszli w skład Komisji Konkursowej oceniającej występy uczniów.

Celem przeglądu było promowanie talentów wokalnych uczniów, kształtowanie postaw patriotycznych dzieci i młodzieży, przybliżanie młodemu pokoleniu ojczystej historii zawartej w pieśniach i piosenkach, a także stworzenie okazji do integracji szkół podstawowych.

Na rozpoczęcie tego konkursu oddział przedszkolny zaśpiewał i zatańczył piosenkę wprowadzającą nas wszystkich w niezwykle nastroj patriotyczny. Następnie pani Dyrektor Ewelina Palenik przywitała gości i opiekunów. Szczególnie ciepło zwróciła się do wykonawców, dziękując za ich liczny udział oraz życząc im udanych występów i miłych wrażeń.

Cała sala wypełniła się dumą i radością, kiedy uczestnicy z zaangażowaniem wykonywali najpiękniejsze piosenki i pieśni patriotyczne. Publiczność miała okazję usłyszeć

zarówno znane klasyki, jak „Szara Piechota” czy „Pierwsza Brygada” jak i mniej popularne, ale równie wzruszające utwory. Każdy występ budził ogromne uznanie, a widzowie nie szczędzili braw.

Wszystkim wykonawcom gratulujemy uzyskanych wyników i zapraszamy za rok. Szczególne podziękowania kierujemy w stronę Rady Rodziców za ich zaangażowanie i przygotowanie poczęstunku dla wszystkich uczestników konkursu.

A. Barszcz

A oto wyniki:

Komisja w składzie: Łukasz Bandyk, Karolina Kowalczyk i Marzena Michalak dokonała oceny uczestników Gminnego Konkursu Pieśni i Piosenki Patriotycznej „Ojczyzna ma...” i postanowiła przyznać miejsca i wyróżnienia:

W kategorii soliści kl. 1-3

I miejsce dla Amelii Malec ze Szkoły Podstawowej Nr 4 oraz Laury Janowiak ze Szkoły Podstawowej Nr 1

II miejsce dla Leny Styruły ze Szkoły Podstawowej Nr 3 oraz Kacpra Jasiury ze Szkoły Podstawowej Nr 4

III miejsce dla Mileny Pniaczek ze Szkoły Podstawowej Nr 2 oraz Justyny Kidoń ze Szkoły Podstawowej Nr 3

Wyróżnienie dla Alicji Neupauer ze Szkoły Podstawowej Nr 1

W kategorii soliści kl. 4-6

I miejsce dla Antoniny Bandyk ze Szkoły Podstawowej w Kiczorach

II miejsce dla Karoliny Mastella ze Szkoły Podstawowej Nr 2, Jakuba Stanosza ze Szkoły Podstawowej Nr 3, Ksawerego Szymka ze Szkoły Podstawowej w Kiczorach, Karoliny Kłozyk ze Szkoły Podstawowej Nr 1 oraz Natalii Wojtusiak ze Szkoły Podstawowej Nr 2

III miejsce dla Gabrieli Jasiury ze Szkoły Podstawowej Nr 4

Wyróżnienie dla Wiktorii Bartos ze Szkoły Podstawowej Nr 3, Ksawiera Masteli ze Szkoły Podstawowej Nr 4 oraz Kamili Ziemiańczyk ze Szkoły Podstawowej Nr 1

W kategorii soliści kl. 7-8

I miejsce dla Filipa Palenika ze Szkoły Podstawowej Nr 3 oraz Weroniki Fittak ze Szkoły Podstawowej Nr 3

II miejsce dla Izabeli Kidoń ze Szkoły Podstawowej Nr 2 oraz Małgorzaty Łazarczyk ze Szkoły Podstawowej Nr 1

III miejsce dla Wiktora Janowiaka ze Szkoły Podstawowej Nr 1

W kategorii zespoły kl. 1-3**I miejsce** dla

- Zespołu Sonia Falatowa, Kamila Pietraszek, Nikola Jasiura, Lena Bandyk i Marcelin Styruła ze Szkoły Podstawowej Nr 4
- oraz duetu Sabina Ogórek i Zuzanna Szeliga ze Szkoły Podstawowej Nr 1

II miejsce dla

- Zespołu Kamila Kudzia, Maria Kowalczyk, Karolina Michalak, Sebastian Lach i Tomasz Łyś ze Szkoły Podstawowej Nr 2
- oraz Zespołu Nikola Prylińska, Aleksandra Hrustek, Amelia Bandyk, Emilia Bandyk i Oliwia Karkoszka ze Szkoły Podstawowej Nr 4

III miejsce dla

- Zespołu Magdalena Karnafel, Patrycja Karnafel i Patrycja Michalak ze Szkoły Podstawowej Nr 1
- oraz duetu Amelii Zamroźniak i Magdaleny Daniel ze Szkoły Podstawowej w Kiczorach

Wyróżnienie dla

- duetu Zuzanny Wilk i Róży Kramarz Szkoły Podstawowej w Kiczorach
- Zespołu Julia Zięba, Nikola Lach i Michalina Lichosyt ze Szkoły Podstawowej Nr 3
- Zespołu Lilianna Kobroń, Julia Wójciak i Wiktoria Gwiżdż ze Szkoły Podstawowej Nr 3

W kategorii zespoły kl. 4-6**I miejsce** dla

- Zespołu Zuzanna Brenkus, Oliwia Gombarczyk, Oliwia Leśniewska, Emilia Malec i Sofia Falatowa ze Szkoły Podstawowej Nr 4
- oraz duetu Sandra Lach i Kamila Karlak ze Szkoły Podstawowej Nr 3

II miejsce dla

- Zespołu Laura Warzeszak, Emilia Jasica, Wiktoria Wilk-Juraszek i Tomasz Zięba ze Szkoły Podstawowej w Kiczorach
- oraz duetu Krystian Gombarczyk i Maciej Ogórek ze Szkoły Podstawowej Nr 1

III miejsce dla

- Zespołu Zuzanna Lichosyt, Magdalena Zięba i Oliwia Lichosyt Gwiżdż ze Szkoły Podstawowej Nr 3
- oraz zespołu Agata Borowy, Dominika Słaby, Aleksandra Gombarczyk i Oliwia Żurek ze Szkoły Podstawowej w Kiczorach

Wyróżnienie dla

- duetu Aleksandra Ziemiańczyk i Julia Kucek Szkoły Podstawowej Nr 1
- Zespołu Gabriela Kurek, Lilianna Domin, Emilia Mastela, Nikola Nitka i Aleksandra Rusnak ze Szkoły

Podstawowej Nr 2

- Zespołu Marcelina Gombarczyk, Aleksandra Michalak, Nikola Daniel i Nikola Sopiarcz ze Szkoły Podstawowej Nr 4

W kategorii zespoły kl. 7-8**I miejsce** dla

- duetu Vanessa Gombarczykova i Wiktoria Michalak ze Szkoły Podstawowej Nr 1
- oraz duetu Natalia Janowiak i Wiktoria Olesińska ze Szkoły Podstawowej Nr 1

II miejsce dla

- duetu Emilia Kowalczyk i Anna Dziurdzik ze Szkoły Podstawowej Nr 2
- oraz Zespołu Aleksandra Kurek, Antonina Kidoń i Kuba Michalak ze Szkoły Podstawowej Nr 2

III miejsce dla

- Zespołu Monika Rolnik, Paulina Gondek, Gabriela Kobroń i Emilia Bodek ze Szkoły Podstawowej Nr 3
- oraz zespołu Tomasz Łowas, Gabriela Michalak, Emilia Brenkus, Norbert Pochopień i Wiktoria Węgrzyn ze Szkoły Podstawowej Nr 4

Wyróżnienie dla

- Zespołu Maria Karkoszka, Anna Garaj, Marika Wójciak i Amelia Kramarz ze Szkoły Podstawowej w Kiczorach

Komisja dziękuje Pani Agacie Barszcz za inicjatywę i sprawną organizację konkursu, wszystkim uczestnikom za przemyślany i wartościowy udział w konkursie, opiekunom, nauczycielom i rodzicom za pomoc w przygotowaniu i wspieranie pociech oraz Szkoły Podstawowej Nr 3 za stworzenie przepięknej patriotycznej i zdrowej atmosfery.

fot. Magdalena Kostrzewa Smreczak

Wieści ze Szkoły Podstawowej nr 4

Uczniowie SP4 zwycięzcami w konkursie podcastów historycznych

Na przełomie maja i czerwca roku szkolnego 2023/2024 uczniowie z naszej szkoły pod kierunkiem Pani Elżbiety Sobczak wzięli udział w „Konkursie na Orawski podcast historyczny” organizowany przez Gminne Centrum Kultury oraz Stowarzyszenie Lipnica Wielka na Orawie.

Uczniowie w konkursie poradzili sobie wyśmienicie: Zuzanna Antalczyk i Radosław Brenkus (będący wówczas uczniami naszej szkoły) zdobyli II miejsce oraz możliwość nagrania podcastu pt. „Człowiek o wielkim sercu”. Emilia Brenkus i Gabriela Michalak, za podcast „Życie Józefiny Machay-Mikowej” oraz Norbert Pohopień i Tomasz Łowas za podcast „Orawa niepodległa” otrzymali wyróżnienie.

Specjalna nagroda została zaś przyznana Szkole Podstawowej nr 4 im. dra Emila Kowalczyka za największą liczbę napisanych podcastów historycznych. Nagrodą tą okazała się wycieczka dla uczniów tejże szkoły oraz ich opiekunów do Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon.

W wycieczce tej wzięli udział uczniowie z klasy 6, 7 i 8 w dniu 16.10.2024 r. wraz z Paniami: Elżbietą Sobczak, Anną Kubacką i Wiolettą Błaszkiwicz. Zwiedzili wówczas wystawę stałą pt. „Człowiek i jego marzenia”. Na przestrzeni ogromnych pięciu sal przypominających naukowy teatr i ponad stu stanowiskach interaktywnych mogli samodzielnie eksperymentować, doświadczać, odkrywać świat, przyrodę, technikę, poznawać zagadnienia budowy ludzkiego organizmu. Drugim punktem tejże wycieczki był seans filmu pt. „W głowie się nie mieści 2”. Film idealnie wpłata się w okres dojrzewania naszych uczniów. Pokazuje w sposób fantastyczny i jednocześnie zabawny to, co

dzieje się w głowach naszych nastolatków.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach projektu Stowarzyszenia Lipnica Wielka na Orawie „Orawskie Inicjatywy Edukacyjne”.

Serdeczne podziękowania kierujemy do Pani Karoliny Kowalczyk i Pani Renaty Martyniak.

Elżbieta Sobczak / fot. archiwum SP 4

Co działo się w Szkole Podstawowej w Kiczorach

Wycieczka do Wrocławia

Dnia 20-21.11.2024 r. uczniowie naszej szkoły wyruszyli na pełną atrakcji dwudniową wycieczkę do Wrocławia.

Wyruszyli autokarem o godz. 6 rano i po około sześciu godzinach jazdy dotarli na miejsce. Wizytę rozpoczęli od zwiedzenia z przewodnikiem malowniczego Ostrowa Tumskiego - znaną wszystkim urokliwą wrocławską wyspę. Tam uczestnicy wycieczki podziwiali piękną katedrę oraz spacerowali po Moście Tumskim, na którym wisi mnóstwo kłódeczek zawieszanych przez zakochane pary. Młodzież zwiedziła również najciekawsze budowle

zabytkowe Wrocławia - kościół Marii Panny na Piasku, czy gmach Uniwersytetu Wrocławskiego. Kolejnym punktem wycieczki był Rynek Starego Miasta. Przepiękna starówka, niesamowity późnogotycki ratusz zachwyciły wszystkich. Zobaczyli Ratusz, który jest perłą świeckiej architektury gotyckiej w Europie, wrocławski Rynek z kolorowymi kamienicami, placem Solnym oraz rozpoczęli poszukiwania sławnych wrocławskich krasnali. Następnie zwiedzili bulwary nadodrzańskie, Halę Targową oraz Ossolineum.

Kolejnym punktem programu była Panorama Raclawicka, która ukazuje artystyczną wizję przebiegu bitwy pod Raclawicami, stoczonej w okolicach wsi Raclawice 4 kwietnia 1794 r.

Drugiego dnia, po śniadaniu uczniowie z opiekunami wyruszyli na zwiedzanie niezwykle bogatego w egzotyczną zwierzynę Wrocławskiego Zoo oraz Afrykarium. Była to niezwykła lekcja przyrody. Następnie uczniowie wraz z przewodnikiem zwiedzali wrocławskie tereny wystawowe z Halą Stulecia, Pawilonem Czterech Kopuł wraz z Iglicą.

Ostatnim etapem wycieczki było nowoczesne centrum wiedzy o wodzie, czyli Hydropolis. Centrum to łączy walory edukacyjne z nowoczesną formą wystawienniczą. Odkrywa procesy, w których bierze udział woda - od funkcji pełnionych w ciele człowieka, po prądy oceaniczne, które kształtują klimat na Ziemi.

Nieubłaganie nadszedł czas powrotu, toteż o godzinie 15.00 wszyscy uczestnicy wyruszyli w drogę powrotną.

Pasowanie na ucznia

19 listopada 2024 r. w Szkole Podstawowej w Kiczorach odbyła się uroczystość pasowania na ucznia. Jest to szczególny dzień, który na długo pozostanie w pamięci każdego ucznia klasy pierwszej. W tym dniu dzieci oficjalnie przyjęte zostały do grona uczniów szkoły. Podczas uroczystości pierwszoklasiści pod kierunkiem wychowawcy - mgr Marii Flaszczyńskiej pokazali, że potrafią pięknie śpiewać i recytować wiersze. Najważniejszą częścią uroczystości, na którą wszyscy cze-

kali było ślubowanie oraz pasowanie wielkim ołówkiem przez Dyrektora Szkoły Tomasza Kramarza. Pierwszaki głośno i z przekonaniem przyrzekały być dobrymi i pilnymi uczniami oraz rzetelnie wypełniać swoje obowiązki, o czym przypominają im będą otrzymane dyplomy.

Wszystkim pierwszoklasistom w tak ważnym dla nich dniu życzymy wielu sukcesów na nowej drodze obowiązków szkolnych.

Wieczorek patriotyczny 2024 r.

28 listopada 2024 r. w murach szkoły odbył się Wieczorek Patriotyczny przygotowany przez uczniów klas I-IV pod kierunkiem p. Marii Flaszczyńskiej oraz p. Dominiki Karkoszki.

W tym roku swoją obecnością zaszczycili nas: Wójt Gminy Lipnica Wielka - Mateusz Lichosyt, Dyrektor Centrum Usług Wspólnych - Marzena Michalak, Przewodniczący Rady Gminy - Andrzej Karkoszka z małżonką, Radny RG - Henryk Kowalczyk, sołtys wsi Kiczory - Przemysław Szymek. Na spotkanie przybyli również nauczyciele, rodzice, dziadkowie oraz rodzeństwo szkolnych artystów.

Zaprezentowane zostały piękne wiersze i pieśni mówiące o doli żołnierskiej, miłości do Ojczyzny i radości z odzyskanej wolności. Dziewczynki z klasy II przedstawiły piękny pokaz choreografii tanecznej z flagami, który wszystkich zachwyił. Był to wieczór wyjątkowy i na chwilę mogliśmy się oderwać od codziennego pośpiechu, usiąść w zadumie, by wspólnym śpiewem wyrazić wdzięczność za wolną Polskę. To była piękna i wzruszająca lekcja patriotyzmu.

Po występie artystycznym Dyrektor Szkoły Tomasz Kramarz oddał głos naszym gościom. Następnie zaprosił wszystkich uczestników na zwiedzanie „Ekspozycji zbiorów i pamiątek ks. Władysława Pilarczyka”. Uczestnicy mogli podziwiać salę główną, w której znajdują się medale będące podstawą kolekcji. Zbiór wzbogaca kilka mniejszych kolekcji, m.in. wytworów sztuki ludowej i zbiór ikonografii. W sali wystawowej znajdują się również liczne fotografie i dokumenty związane z ks. Pilarczykiem.

Na koniec Pan Dyrektor zaprosił wszystkich na poczęstunek przygotowany przez Radę Rodziców. Był to miły, uroczysty, patriotyczny wieczór, który dostarczył wielu wzruszeń i refleksji nad skomplikowaną przeszłością polskiego narodu.

Uroczyste obchody dnia patrona

Dzień Patrona w Szkole Podstawowej im. Bł. Jana Pawła II to święto, które 22 października 2024 roku obchodziliśmy już po raz dwunasty. W tym jesiennym dniu społeczność szkolna wspominała Wielkiego Polaka – papieża Jana Pawła II, oddała mu cześć oraz upamiętniła kolejną rocznicę nadania szkole imienia i sztandaru.

Uroczystość rozpoczęła się od Mszy Świętej, którą przygotował i poprowadził ks. Radosław Korkosz. W swoim kazaniu przypomniał nam słowa św. Jana Pawła II, które Nasz Patron wypowiedział w 1987 r. na Westerplatte:

„Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje „Westerplatte”. Jakiś wymiar zadań, które musi podjąć i wypełnić. Jakiś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można zdezerterować”.

Ksiądz Radek wytłumaczył nam, że każdy z Nas ma w swoim życiu taki „Westerplatte”, czyli sytuację, gdzie nie może się poddać i trzeba walczyć do końca. Wspominał też o wartościach takich jak prawda, wolność, sprawiedliwość i miłość. Te wartości powinny nam być bliskie, ponieważ gdyby wszyscy się nimi kierowali świat, byłby lepszy.

Następnie ks. Radosław powierzył wszystkim wstawiennictwu naszego Patrona, odmówiliśmy wspólnie modlitwę różańcową, litanie do św. Jana Pawła II, a na zakończenie otrzymaliśmy błogosławieństwo.

Po powrocie do Szkoły Pan Dyrektor Tomasz Kramarz przywitała wszystkich zgromadzonych gości : Dyrektor Centrum Usług Wspólnych- Marzenę Michalak, wiceprzewodniczącego Rady Gminy - Józefa Rudnickiego, radnego- Henryka Kowalczyka, sołtysa wsi- Przemysława Szymka oraz wszystkich nauczycieli, rodziców i uczniów.

Następnie zaprosił zebranych na akademię przygotowaną przez uczniów naszej szkoły pod kierunkiem p. Wioletty Machaj. Obejrzelśmy piękny spektakl pełen

wzruszających wspomnień, pieśni, słów, obrazów...Młodzież przypomniała społeczności szkolnej postać Jana Pawła II, jego dzieciństwo w Wadowicach, początki kapłaństwa, drogę wiodącą do Watykanu, a także naukę i wielkie oddanie Bogu. Wielu wzruszeń dostarczyły uczestnikom zdjęcia i fragmenty filmów o życiu i działalności Papieża prezentowane na dużym ekranie. Podniosłe sceny przeplatały pieśni związane z Janem Pawłem II, w tym Jego ulubiona "Barka", którą zaśpiewali wszyscy uczestnicy uroczystości. Serdeczny uśmiech na twarzach wywołała rapowana piosenka w wykonaniu naszych najmłodszych uczestników.

Piękna uroczystość przypomniała wszystkim sylwetkę Jana Pawła II, a Jego słowa: "Nie lękajcie się", które były na dekoracji, przygotowanej przez p. Monikę Karkoszkę, pomogą nam w przeżywaniu codziennych trudności. Dla młodych ludzi na całym świecie Jan Paweł II jest niekwestionowanym autorytetem, mimo iż nie mówił im tego, co chcą usłyszeć, ale prawdę, nawet gdy jest ona niepopularna i trudna do przyjęcia.

Teksty z SP Kiczory: Gabriela Trzop

Foto: Archiwum SP Kiczory

Pasowanie na przedszkolaka w Publicznym Przedszkolu w Kiczorach

Dzieci trzyletnie, czteroletnie i pięcioletnie uczęszczające do naszego przedszkola mają już za sobą niezwykle ważną uroczystość jaką bez wątpienia było Pasowanie na Przedszkolaka, które odbyło się 11.10.2024 r. w grupie Pszczółki a 25.10.2024r. w grupie Żabki. Wydarzenie to zazwyczaj jest zwieńczeniem procesu adaptacji do przedszkola. Dzieci rozpoczynające swoją przygodę z przedszkolem w początkowym okresie bardzo przeżywają rozstanie z rodzicami.

Zgromadzeni na uroczystości Pasowania rodzice dzieci z oddziału Żabki oraz oddziału Pszczółki, mogli podziwiać prezentacje artystyczne naszych milusińskich. Wychowawczynie: pani Edyta Warzecha i Katarzyna Bandyk przygotowały scenariusze uroczystości, w których zaprezentowały się wszystkie dzieci nowo przyjęte w poczet przedszkolaków Publicznego Przedszkola w Kiczorach. Punktem kulminacyjnym tych uroczystości, zapierającym przedszkolakom dech w piersi, był moment pasowania. Za sprawą pani dyrektor Lucyny Fitak i jej „czarodziejskiego ołówka” nasze kochane trzylatki, czterolatki i pięciolatki stały się pełnoprawnymi członkami naszej przedszkolnej społeczności.

Niejednej mamie oraz tacie łąza wzruszenia zakręciła się w oku: z dumy, radości, lekkiego niedowierzania, że oto ukochane maleństwo staje się Prawdziwym Przedszkolakiem. Od tej pory z wesołą piosenką na ustach: wszystkie nowo pasowane przedszkolaki z wielką ochotą przybývają do przedszkola.

Tekst: mgr Edyta Warzecha

Foto: Archiwum Publicznego Przedszkola w Kiczorach

Młody ambasador regionu

Wielka radość i ogromny sukces uczniów Szkoły Podstawowej im. Bł. Jana Pawła II w Kiczorach: Dominiki Słaby i Maksymiliana Komperdy, którzy zostali nagrodzeni w konkursie filmowym „Młody Ambasador Regionu”.

Konkurs polegał na przygotowaniu kreatywnej prezentacji (w formie krótkiego filmu wideo) ulubionego tradycyjnego produktu żywnościowego charakterystycznego dla wybranego regionu Polski i zachęceniu rówieśników do spróbowania tego produktu. Celem konkursu było promowanie i kultywowanie wśród dzieci lokalnych tradycji kulinarnych związanych z danym regionem Polski oraz budowanie świadomości społecznej nt. produktów żywnościowych.

Uczniowie przygotowali filmiki: Dominika Słaby *Produkty mleczne - orawskie korbacze*, a Maksymilian Komperda *Sery górskie - gołki, redykołki*.

Sukces ten by się nie odbył bez inicjatywy p. Marii Polańskiej-Nowak oraz ks. Radka Korkosza, który zmontował film. Serdecznie gratulujemy wszystkim zaangażowanym w produkcję. Może nagrodzone filmy staną się inspiracją do kulinarnych podróży po kraju?

Zapraszamy do oglądnięcia filmów na stronie: Konkurs filmowy „Młody Ambasador Regionu”

tekst: M. Polańska

XVI Memoriał Grzegorza Wesołowskiego

16 edycja turnieju siatkarskiego pn. Memoriał Grzegorza Wesołowskiego odbył się 9 listopada 2024 roku pod znakiem rekordowej jak do tej pory ilością drużyn oraz zawodników.

W zawodach wzięło udział 16 kobiecych i 32 męskich drużyn, które swoje mecze rozgrywały na salach sportowych przy szkołach podstawowych w Lipnicy Wielkiej, Lipnicy Małej, Piekielniku, Załucznym

oraz Czarnym Dunajcu. Łącznie samych uczestników było około 450 osób.

Dzień rozpoczął się od mszy świętej o godz. 7.00 w intencji śp. Grzegorza w jego rodzinnej miejscowości czyli w Piekielniku, by po niej o godz. 8.00

rozpocząć przyjmowanie drużyn, które w nasze rejony przyjechały z różnych stron Polski. Pierwsze gwizdki rozbrzmiały na wszystkich halach o 8.30, a końcowe dopiero ok. godz. 18 w Czarnym Dunajcu i ok. godz. 20 w Lipnicy Wielkiej, gdzie rozgrywane były finałowe mecze o liczne nagrody ufundowane przez sponsorów i partnerów wydarzenia. Dla wszystkich zawodników przygotowany został darmowy obiad oraz poczęstunek. Zadanie obsługiwało ponad 20

wolontariuszy z naszego regionu, za co organizatorzy wyrażają im ogromną wdzięczność.

W kategorii kobiet podium prezentuje się następująco: 1 ms. Babczki z południa, 2 ms. Miśki Żelki, 3 ms. Dajcie nam wygrać, natomiast w kategorii mężczyzn: 1 ms. Dąbrowa Górnicza I, Dąbrowa Górnicza II i 3 ms. Projekt Myślenice. W tegorocznym turnieju drużyny prezentowały wysoki poziom gry, a dzięki wsparciu sędziów z Małopolskiego Związku

Piłki Siatkowej mecze odbywały się przy zachowaniu najwyższej kultury gry i zasad fair play.

Akcjami towarzyszącymi wydarzenia były zbiórka krwi przeprowadzona w Domu Ludowym w Lipnicy Wielkiej oraz charytatywna zbiórka pn. Misie Ratownisze pomagają... Akcja ta trwa do końca listopada i zbierana jest żywność z długim terminem przydatności.

Kamil Bodzioch – organizator wydarzenia, fot. Łukasz Wąs

Babia Góra Kids Run 2024

28 września 2024 r. na Polanie Stańcowej w Przywarówce odbyły się biegi przełajowe dla dzieci – Babia Góra Kids Run.

W zawodach wzięło udział aż 74 młodych biegaczy, którzy dzielnie walczyli na trasie!

Organizatorem wydarzenia była Fundacja „Kozica” oraz Gmina Lipnica Wielka. Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom za wspaniałą postawę i sportowego ducha! Dziękujemy również rodzicom, opiekunom i kibicom za wsparcie!

Wyniki w poszczególnych kategoriach:

2016-2017 chłopcy

1. Jan Zborowski – Lipnica Wielka
2. Grzegorz Lach – Lipnica Wielka

3. Tomasz Symala – Lipnica Wielka 2016-2017 dziewczęta

1. Marlena Kardyl – Lipnica Wielka
2. Milena Indycka – Lipnica Wielka
3. Martyna Brenkus – Lipnica Wielka

2014-2015 chłopcy

1. Teodor Kapłon – Lipnica Wielka
2. Paweł Kramarz – Lipnica Wielka
3. Bronisław Kidoń – Lipnica Wielka

2014-2015 dziewczęta

1. Karina Kardyl – Lipnica Wielka
2. Julia Kucek – Lipnica Wielka
3. Gabriela Komperda – Kiczory

2012-2013 chłopcy

1. Kacper Fitak – Lipnica Wielka

2. Max Komperda – Kiczory

3. Kacper Karkoszka – Lipnica Wielka

2012-2013 dziewczęta

1. Karolina Klozyk – Lipnica Wielka
2. Sandra Lach – Lipnica Wielka
3. Wiktoria Bartos – Lipnica Wielka

2010-2011 chłopcy

1. Łukasz Lichosyt – Lipnica Wielka
2. Kamil Ziemia – Lipnica Wielka

2010-2011 dziewczęta

1. Julia Spyrka – Lipnica Wielka
2. Magdalena Dziubek – Lipnica Wielka
3. Agata Zborowska – Lipnica Wielka

tekst i fot: W. Kucek

Sukces na ogólnopolskim turnieju karate w Nowym Targu

W dniu 23 listopada w Nowym Targu odbył się Ogólnopolski Turniej Karate o Puchar Starosty pod patronatem Burmistrza Miasta Nowego Targu. W rywalizacji wzięło udział ponad 300 zawodników z 17 klubów. Orawską Szkołę Karate reprezentowało 21 zawodników, którzy pokazali swoje ogromne zaangażowanie, pasję i sportowego ducha. Z dumą informujemy, że nasi karatecy zdobyli aż 16 medali!

Gratulacje dla całej drużyny! Każde starcie było nie tylko wyzwaniem, ale również cenną lekcją, która stanowi kolejny krok w rozwoju naszych zawodników.

Dziękujemy rodzicom za ogromne wsparcie, nieocenioną pomoc i wspianą doping. Wasza obecność dodała zawodnikom siły i motywacji!

Medale zdobyli:

W konkurencji kumite

Samuel Karkoszka - 1 miejsce

Emma Nowak - 1 miejsce

Sandra Stryszowska - 2 miejsce

Antonina Pietrzak - 2 miejsce

Laura Łopata - 2 miejsce

Kamil Harkabuz - 3 miejsce

Antoni Koziana - 3 miejsce

Tomasz Kubacki - 3 miejsce

Paweł Joniak - 3 miejsce

W konkurencji kata

Szymon Gojzewski - 2 miejsce

Danyil Chornii - 2 miejsce

Gabriela Gojzewska - 3 miejsce

Franciszek Sproch - 3 miejsce

Paweł Joniak - 3 miejsce

Vitalii Televaty - 3 miejsce

Kamil Harkabuz - 3 miejsce

tekst: D. Kulawiak

fot. D. Kulawiak

fot. Paweł Kos

Kyrpcoski, co to miały dobre serce

Magdalenie Dziubek

Margietka bywała se w Jabłonce na Orawie. Bywała w piykny, orawski chałupie. A kie se wysła do pola, to widziała takie iste orawskie chałupecki. Jedne były wiynkse, drugie mniyjse, jedne młodsze, drugie starsze, jedne z wyzkom, inne juz bez wyzki. Ale tak do prowdy syćkie były jednakie. I syćkie te chałupecki miały paradne, malućkie okna. I bez jedno takie okienecko pozierała se na świat Margietka.

Wdy pod wiecór siadywała z tatusiem przy oknie. I piyrse cò widziła to starom, staruśkom lipie. Lipa roz cyrwiała, to zaś zieloniutko, to zaś sie złociła, to przy mrozie śrybelno, bez liści bodej wyzierała jako cyrniawa, co idzie od Tater. Ale ta lipa to nie było choćjake drzewo. Lipa miała w sobie drzewi cas. U spotku oześła sie na poły i kieby w zbójnickik piywnicak, dzierzała tam syćko, co było i co bedzie.

Kozdego wieczora, cy ta tyz był wiater, cy ta tyz go nie było, to lipa sumiała. I kie Margietka siadywała z tatusiem przy oknie, to poziyrała swoimi ciekawymi świata, modrymi ockami i wdy, ale to wdy rzekła do tatusia isto to samiucsko.

- O cym dzisiok sumi lipa?

I tatuś radziół o selijakik świata, selijakik casak, o dobryk i złyk ludziak, co to zyli na Orawie. Ale kiesik, kie za oknym zacyny sie juz listki z wiatrym zwyrtać, pedziół Margiecie tak:

- Ta naso, starućko lipa, nie jedno juz widziła na świecie, ale pozierała od malućka na świat i od malućka ucyła sie świata. Wiys, co dziś lipa gwarzi? Idzie jesień, trza sie brać ku skole. Co by ci sie lekućko do skoty chodziło, to lipa przyniesła ci kyrpcoski. Nie musis juz bosu chodzić.

- Bóg wom zapłóć - Margieta obłapiąła tatusia. Rod widziła świat cały, a do prowdy to rod widziła kyrpcoski.

- Kyrpcoski moje kyrpcoski, jakieś cie paradne, mojesće kyrpcoski, moje.

Telo tyk kyrpcosków było, ze jaze w nocy kyrpcoski do Margietki przisyły. Było ik bodej dwaścia, abo dwiesto. Margietka spajyncy śnimi tońcyła, hipkała i zwyrtala sie tak norymnie wartko, ze jaze zafrasowany miesioncek bez okno zazierół do izby.

Ale z rania było juz inacj. Kie pedziała mamusi i tatu-siowi: Z Bogiym, kie jesce sie za niom dźwirze nie zaprały, to uwidziła Janka od Greloków, a potym Herminke od Zahorów i malućko Hanie od Cajów i tak strasnie sie jej luto zrobiło. Dyć syścy, ale to syścy ido bosu.

- Kyrpcoski moje rada vos wydzym, ale skowom vos u spodku w naszy stary lipie, cekojcie tutok na mnie - pedziała i warcuťko boskiym poleciała do skoty.

I tak kozdziućkiego dnia. Z rania Margieta kyrpcce przed lipkom wdy sjyna, a kie na zod sła ze skoty, to kyrpcoski wdziywała. Usmychąła sie do lipy: Ej ty moja ostomiła, dobrze ze cie mom, bo kabryk kyrpcoski skowała?

Ale kiesik, wdziywo kyrpcce, a w nik cukierecek odpustowy, kiesik zaś jedyn grosik, potym dwa, jaze jedyn złoty sie naseł.

- Światy nie wiydy - myślała se Margietka. I kciała sie lipy zapytać, cò to sie do paroma dzieje, ale wdy tak warcuťko dó domu leciała, ze wdy se zabocyła.

Priseł taki paradny, cichućki wiecór. Kurziło fest, bodej to było we Świenty Łucyji. Margieta poziyrała do okna:

- Tatusiu, o cym sumi dzisiok lipa?

- Ej, dziywce, rzeke nie wiyd, bodej gwarzi o jakisik kyrpcoskak, co to nie kciały chodzić po świecie.

- Przecó nie kicały chodzić po świecie? - Margietka zafrasowanymi ockami, leciutko wystrychano, pozierała na tatusia.

- Ej, Margietko moja, nie wiyd przecó. Lipa ino pedziała, ze kyrpcoski choć po świecie nie chodziły, to z rania, kie słónecko sie nad Tatrami budziło, to zawdy cosik koło siebie nasły.

- Tatusiu, co nasły? - Margieta radziła juz telo cichutko, ze sama siebie nie słysała.

- Tego mi juz lipa nie pedziała. Ale bodej jedno o tyk kyrpcoskak wiyd. Kyrpcoski były takie malućkie, lekućkie, wesolutkie, nie były ani ze złota, ani ze śrybła, ale miały strasnie dobre serce.

Robert Kowalczyk

Gawęda wyróżniona I nagrodą na 45. Orawskim Konkursie Literackim im. Piotra Borowego.

Z księgozbioru ks. Władysława Pilarczyka

Wspomnienia z Lipnicy Wielkiej na Orawie

Mam przed sobą pismo zawierające mianowanie z dnia 4 lipca 1937 r.

A oto treść:

Do Pani Malwiny Chądzyńskiej byłej kontraktowej nauczycielki publicznej szkoły powszechnej w Zakopanem. Mianuje Panią z dniem 1 września 1937 r. tymczasową nauczycielką publicznej szkoły powszechnej im. króla Sobieskiego w Lipnicy Wielkiej powiatu nowotarskiego. Winna Pani się zgłosić u Inspektora Szkolnego w Nowym Targu 1 września 1937 r.

Podpisany: Inspektor Szkolny
Władysław, Józef Koszyk

Pierwszego września furmanką jechało nas kilka nowych nauczycielek, które po drodze wysiadały przy swoich punktach szkolnych. Mnie przypadła szkoła w Lipnicy Wielkiej przy kościele.

Zastałam małżeństwo Mików w domu. Mój kierownik serdecznie mnie powitał nazywając koleżanką. Wyszedł ze mną, by zaprowadzić do gospodarzy, u których zawsze mieszkaly nauczycielki.

Skierowaliśmy się przed siebie, potem na prawo do domu, który stał nieco w głębi— nie przy drodze. Izba z łóżkiem, siennikiem, szafą, stołem i krzesłem— to całe umeblowanie.

Gospodarze życzliwi sprzedawali jarzyny, które już wtedy rosły w ogródkach na Orawie,

bo w innych okolicach nie było to praktykowane. Mogłam się stołować, bo w paru domach wydawano obiady.

W tym czasie w Lipnicy przeprowadzano meliorację gruntów i inżynierowie-geometry chętnie z obiadów korzystali. Ja wołałam sama gotować. Przed pójściem do szkoły stawiałam u gospodyni w kuchni na blasze moje dwa garnki, a ona w czasie gotowania miała je na oku. W sobotę zarabiałam ciasto, które syn gospodarzy Jano, uczeń V klasy zanosił do piekarni, a która za niską opłatą chętnie piekła.

W pierwszą niedzielę po przyjeździe, po kościele nowe koleżanki z okolicznych szkół spotykały się u mnie. Często wałam je rosółem z kurczaka, a na deser plackiem. Zdziwione moimi umiejętnościami kulinarnymi oznajmiały, że one robią sobie tylko jajecznicę, ziemniaki, kwaśne mleko. Też dobre, ale ja wołałam inaczej.

One w swoich szkołach nie miały możliwości korzystania z gotowych obiadów, bo to było przywilejem szkoły króla Sobieskiego.

Uczyłam nie tylko w głównym budynku, ale i w izbach wynajętych. Na przejście w podziale godzin miałam „okienka” i wtedy wstępowałam do moich miłych gospodarzy popatrzeć, jak się gotuje.

Zachwycona byłam swoimi uczniami, którzy wpatrzeni we mnie grzecznie siedzieli na lekcjach. Przyjechałam do Lipnicy z Zakopanego, więc widziałam dużą różnicę

w zachowaniu się uczniów na korzyść dzieci orawskich.

Uczyłam w Lipnicy krótko, bo zjechali pewnego dnia inspektorzy: Władysław Józef Koszyk i Kazimierz Mazurkiewicz, mówiąc kier. Mice: zabieramy koleżankę, bo w Zakopanem znalazł się dla niej etat.

Kochałam Zakopane, więc z chęcią doń wracałam, ale równocześnie część serca zostawiałam w Lipnicy wspominając długo małżeństwo Mików, ich serdeczność oraz życzliwość moich Gospodarzy i łagodność i dobroć

uczniów, które to cechy wyróżniały ich wśród uczniów z innych okolic Podhala.

Będąc na Zjeździe Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Jabłonce Orawskiej we wrześniu 1990 r. z sentymentem uczestniczyłam w obradach i uroczystościach— one przypominały mi moją placówkę z młodych lat.

*Malwa Chądzyńska-Barycz delegat na Zjazd PTL
Jabłonka, wrzesień 1990*

ŹRÓDŁO: *Orawa*, Nr 21, 1992, VI

Popod okna

Piękna, poetycka, wzruszająca opowieść o Godach, obrazy niesione gdzieś z pradawnej Orawy, migocząca zza zamrzniętych orawskich okienek. Tekst napisany przez księdza Antoniego Sikorę. Opublikowany na łamach Gazety Podhalańskiej w lutym 1914 roku.

B było to we świętom wille przed Godami. Modlitwe my odmówili walnom; mozek sie kiedyindy bez tydzień telo nie namodlił. A pote do stołu, do wiecerze. Stół był przykryty białą łoktusą, a pod nią jęczmień. Bo tak to bywo zawse i sendy, aby sie darzyło i aby przed zbiórkami miał cem kołysać wiaer sierpniowy. Tak to niby sie poświęci ten jęczmień. Napośród stołu wysoko, bo jęczmienia nasuto walnie, na bioliusienkiej, cienkiej łoktusie położono była wielko miska. Kopcielo sie z niej, niby z komina: bo hałuski były gorkie. Jo był chłopcyskiem; tok tez rękami pod łoktusą grabkoł po jęczmieniu, cy ta Janiołek nie przyniós co. Bok sie ino fajnie modlił, a on to ta wiecie wtedy rod furknie do izby i pod łoktuse co schowo. I nie grabkołek na darmo. Bułe cukierków i śtrynflę cerwoniutke mi podarowoł. Ej, było tez radości, Panie Boze!

Potem mamusia ozdała oplatki. A w ten cos hań kasik u Grele za wodą

zadzźwięcało w powietrzu, dzieci śpiewały:

„Narodziło sie dzieciątko, pódzmy z Betlehem, itd.

Juz-juz sie mi smarcęło, juzek kcioł smyrgać, ale, ale... oplatki, hałuski... Więc jek jod, a myrdoł nogami pod ławą. Kiedyindy mie wyśmioli, ze dyabełka huziom, ale dziś to ta wiecie nik nie zbadoł, a mnie sie tém wygodniej jadło. Poprzątali my sytko, co jacy mamusia na stół naznosiła, choć to było tego nie mało. A jo wtedy do mamusie:

- Mamusiu, jo ide popod okna śpiewać.

- Spać idź, kieś sie najod.

- Mamusiu...

- Idze, bo cie tak...

W te razy okna zazbęcwały od głosów dziecięcyk, cieniutkik, piśklawyk: „Narodziło sie dzieciątko, pódzmy z Betlehem...

...A ty Kubo nie lez długo, staj, pódz za nami.

A jo wiera Kuba ino roz wyskocył,

kie mamusi śpiewali:

„Za kolende dziękujemy, szczęcio. zdrowio wiensujemy i Kolendecke nom, dobrom nocke wom.

Juzek był między nimi. Przyjeni mie chętnie, bo ta — nie chwolem sie, broń Boze — ale zukwalec był ze mnie setny. Zaceni my sie radzić, ze rzeke, ka teroz? Józek Celców pado:

- Tu mało pieniędzy dawajom, pódzmy na Wyrtelówke.

A Marysia podryktarowa na to cieniutkim głosem zaprzeczyła:

- Ka tu mało dawajom? Ujek Gacek juz wcora przemienił dukoty na grejcarze, abo też na pięcioki. Widziałak go, kiek sła ze skoły.

— Podźmy do ujka! — krzycelimy sycsy jednogłownie, a Marysia na samym przodku leciała, suknie wygięte w gorści trzymając. A ujek bywoł w Gęstyk Domak.

-Dobrze, dobrze — wysył ujek ku nom, kiemy juz odśpiewali — a zbrcy wom ta juz co w kieseniak, choć po dudku ?

— Nie tez, ujku seniak, choć po dudku ?

- Nie też, ujku

- No to pockojciez, moje chudzjątko.

- I po pięcioku nos podzielił, bo, pado, nimo zmienionyk. Dwa, cy też trzy razy my mu odśpiewali: „Za kolędę dziękujemy. Bo wiecie było i za co.

Potem my obešli całe Gęste Domy, Krzysiówke, Frankówke i zaś nazod do ujka. Ale zaceniemy juz od insey pieśni:

„Powiedzcie nom pastuskowie, coście widzieli;

Coście sie tak o północy sycsy ozbiegli ?

-Widzielimy piekne dziecie, Narodzone w Betlemie”.

Zaś po pięcioku. „Ej tu ino godno iść” - pado Józek. Obeślimy Sarkówke, cy ta Dziadówke, juz nie bocem, a chyboj znowu do ujka Gacka. „Narodziło sie itd., bo my juz insey nie wiedzieli. A kie nie wyjdzie ujek Gacek z poskiem do nos: „Eh, dyabłoweście wy zjadły, na to jacy mnie idziecie na karki ! A my uciekając, naprzekór mu : „Za kolende dziękujemy, nockę

z pchłami wiensujemy, Kolendecke nom, dobrom nockę wom”.

Nie było już ka iść. Kaganki jeden za drugim gasły. Jacy na Babiej Górze się świeciło jesce. Śpiewano nie słychno nika, jacy kienieke scekane psów.

Na moście my sie dzielili piniądzmi. Józek dzielił: Tobie przydzie 13 grejcarzy, boś duzo kołoców pojod w drodze — pado do Jaśka. — Tobie 17-cie, boś torbę nosił, a nom z Francisem Porwoźnikiem — niby ze mnom

- rešta, bo my śpiewali.

- Nie! — skrzycołek — Marysi podryktarowej niceś nie doł, a ona nos przecie zawiedła do ujka Gacka.

On sydersko sie uśmięwoł, a Marysia już zakładała włosy pod chustkę, już sie gotowała, aby mu ocy wyskrobać -moze licyła i na mnie.

Wte razy niby sie błysło kasik od Tater, a po chwili cienki, siumny, łagodny głos zacon śpiewać. Skąd-sik zprecka zdaleka dochodził, ale był jakby nadziemski. Tak to grało

w powietrzu, jak na organak w kościele. A my ustami otwartymi niby łykali te przepiękne nuty. A mnie wtedy przysło coś na pamięć i zawołałem: „janieli przy panu Jezuskowi śpiewajom”. Sycy, jakby z natchnienia, padlimy na kolana tam, na iskrzącym śniegu, pod gołem niebem...

Wiatier dmuchnął; na skrzydłach niósł urocyste: bim-bam, bim-bam...

Zwonili na północnom.

Autor. Ks. A. Sikora

Ciekawostka

W kolekcji Muzeum Etnograficznego w Krakowie znajduje się unikalna szafa orawska, подарowana w 1925 roku przez Emila Mikę (1896-1941), działacza społecznego i nauczyciela z Lipnicy Wielkiej.

Prawdopodobnie należała ona do wyposażenia organistówki. Według informacji podanych przez ofiarodawcę, autorem obrazów na froncie szafy, powstałych w pierwszej połowie XIX wieku, był jego dziadek. Umieszczony na szafie łaciński napis Quodlibet można przetłumaczyć "Co kto lubi". Front wypełnia niemal 70 malowanych obrazków, które przedstawiają różne sceny, czasami łączące się w cykle tematyczne, jak na przykład cykl cyrkowy, ukazujący sztukmistrza, akrobatę na koniu i zaklinacza węża. Seria obrazów związana z życiem codziennym i zabawą przedstawia między innymi kobietę niosącą dziecko na plecach, kłótnię rodzinną, grajka ze skrzypcami

i taniec pary góralskiej. Na obrazach rozpoznajemy cały orszak postaci: mieszczan, szlachciców, żołnierzy, Żydów i Cyganów. Niektóre sceny są pełne rubasznego humoru i stanowią satyrę na ludzkie słabości, jak na przykład te, które ukazują maszerujących chwiejnym krokiem, pijanych parobków czy karczmarza żądającego od górala zapłaty za flaszkę wódki. (...) Do równie intrygujących obrazków należą te, które przedstawiają "świat na opak": konia jadącego na chłopie, żebraka dającego jałmużnę panu, czy wołu orzącego chłopem. Malowidła te świadczą o niepospolitej wyobraźni autora. Znane mu były zarówno umoralniające malatury w kościołach, jak i rubaszne popisy wędrownych

cyrkowców przyjeżdżających do miasteczek. Dzięki temu malowana szafa orawska jest wyjątkowym eksponatem w zbiorach sztuki ludowej w Polsce, reprezentując najliczniejszą grupę obrazów o tematyce świeckiej.

Grzegorz Graff, Rzemiosło i sztuka ludowa, w: Kultura ludowa Górali Orawskich, Kraków 2011

fot. Ł. Sowiński / FB

Mural „Ku pamięci Józefy Mikowej”

Jubileusz 5-lecia Klubu Seniora

Przedstawienie „Lalki” przez młodzież Zespołu Szkół

Gminny Konkurs Pieśni Patriotycznej

Opowiaduszki współczesne z dr Arturem Czesakiem

Złote Gody

Orawski Osod

Zespół Orawiaci na koncercie w Krakowie

Orawski Osod w Lipnicy Wielkiej

fol. Barbara Brenkus

GMINNE NOWINY

WYDAWCA: Gmina Lipnica Wielka,

ADRES I SIEDZIBA WYDAWCY: 34-483 Lipnica Wielka 518, tel. 18 26345-95, e-mail: gmina@lipnicawielka.pl

ADRES I SIEDZIBA REDAKCJI: 34-483 Lipnica Wielka 520, tel. 18 26345-57; 18 26346-38, e-mail: biblioteka@lipnicawielka.pl; kultura@lipnicawielka.pl

REDAKCJA: Stanisława Kucek, Karolina Kowalczyk,

SKŁAD I DRUK: Drukarnia MK s.c. 34-400 Nowy Targ, ul. Waksmundzka 63, tel./fax 18 266 48 52, e-mail: mksc@o2.pl, www.drukarniaMK.pl

NAKLAD: 400 egz.